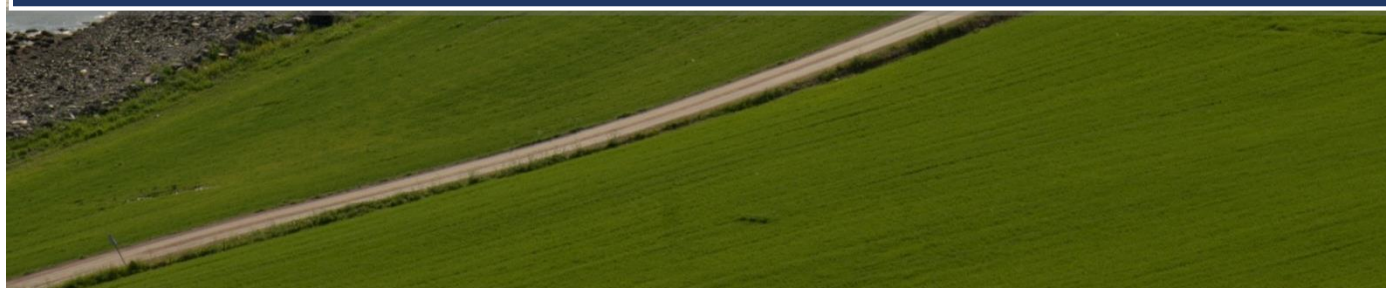

Rødberget og Prestbukta i Rissa kommune som fugleområder

Ole Reitan, Anniken Torset

Reitan, O. & Torset, A. 2016. Rødberget og Prestbukta i Rissa kommune som fugleområder. – Abc Natur Rapport 1. 45 s. + 7 vedlegg.

Trondheim, april 2016

ISSN: 2464-3521

ISBN: 978-82-8367-000-4

RETTIGHETSHAVER: © Abc natur AS

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET: Åpen

PUBLISERINGSTYPE: Digitalt dokument (pdf)

REDAKSJON: Ole Reitan

OPPDRAKSGIVER: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

KONTAKTPERSON HOS OPPDRAGSGIVER: Carina Ulsund

FORSIDEBILDE: Prestbukta med Prestelvas utløp og Fenstadfjæra, en del av Rødberget marine verneområde. Fotografert fra Ramnflauget, Stadsbygd. Foto: © Ole Reitan.

NØKKELOORD: Sør-Trøndelag fylke; Rissa kommune; Trondheimsfjorden; fugl; dyreliv; artsobservasjoner; trender; fjæreamråder; gruntvannsområder; hekkeområder; rasteområder; vinterområder

Kontakt:

Abc natur AS

Østre Berg 11, 7050 Trondheim, telefon: 406 11 238, www.abcnatur.no

Sammendrag

Reitan, O. & Torset, A. 2016. Rødberget og Prestbukta i Rissa kommune som fugleområder. – Abc Natur Rapport 1. 45 s. + 7 vedlegg

Foreslåtte Rødberget marine verneområde i Rissa kommune er en strømråk lokalitet, kjent for sin spesielle fauna og flora tilknyttet hardbunn med korallrev. Området er blant de mest artsrike i Trondheimsfjorden. Prestbukta og Grønningsbukta er to bløtbunnslokaliteter i tilknytning til Rødberg. Disse er svært viktige næringsøksområder for fugl. I forbindelse med rapporten ble det innhentet store mengder eldre observasjonsdata fra Prestbukta fra 1970 til 2015. Disse er nå registrert på artsobservasjoner.no, og analysert i rapporten.

Til sammen er det registrert 171 fuglearter i området Prestbukta – Rødberg, noe som må ansees for et meget høyt tall områdets størrelse tatt i betraktning. De viktigste årsakene for det høye antallet fugler er trolig de grunne sjøområdene, fjærearealene, og det artsrike skogområdet Berga som berører Prestbukta i øst. Det er registrert totalt 22 andefuglarter, hvorav de fleste bruker gruntvannsområdene og fjæra. Artene som observeres oftest og som også er tallrikest er ærfugl, stokkand og tidvis sjørør. Dykkendene ses oftere på dypere sjø, og flere arter er vanligst om vinteren. Ærfugl, fiskemåke og stær har gått tilbake i antall hekkende individer siden 1970-tallet. Det er registrert 25 vadefuglarter, alle knyttet til fjæreområdene. Området brukes mye av både hekkende, trekkende og overvintrende fugler. Det foregår også mye utveksling av fugler mellom gruntvannsområdene, fjære, dyrkamarka og mellom Prestbukta og Grønningsbukta.

Ole Reitan, Abc natur AS, Østre Berg 11, 7050 Trondheim, epost: ole@abcnatur.no

Abstract

Reitan, O. & Torset, A. 2016. Rødberget and Prestbukta in Rissa municipality as bird areas. – Abc Natur Report 1. 45 pp. + 7 appendices.

The Rødberg area in Rissa municipality, Norway, has been proposed as a marine conservation area. Rødberg is a locality with rich currents, and with flora and fauna associated with hard bottom corals. The area is among the most species rich in the Trondheim fiord. Prestbukta and Grønningsbukta are two soft bottom localities adjacent to Rødberg. These are very important foraging areas for birds. As part of this project the authors have registered observational data from Prestbukta from 1970 to 2015 at artsobservasjoner.no, and analysed the data in this report.

Altogether 171 bird species are recorded throughout the area Prestbukta - Rødberg, which we consider a very high number of species. The main reason for this high number is probably the shallow sea areas, the far stretching low tides, and the species-rich forest area Berga in the east of Prestbukta. A total of 22 anseriformes are recorded, most use shallow waters and the tidal areas. The most frequently observed and also must numerous species, are the Common Eider, Mallard and Velvet Scoter. The diving ducks are more frequently seen on deeper sea, and several species are most common in the winter. Common Eider, Common Gull and Starling are reduced in numbers of breeding individuals since the 1970s. In total 25 shorebird species are recorded, all related to tidal areas. The area is widely used by birds during breeding, migration and wintering. Exchanges of birds occur between shallow water areas, tidal areas and farmland, and between Prestbukta and Grønningsbukta.

Ole Reitan, Abc natur AS, Østre Berg 11, 7050 Trondheim, e-mail: ole@abcnatur.no

Forord

I september 2009 meldte daværende Direktoratet for Naturforvaltning at det skulle utarbeides nasjonal marin verneplan for 17 områder langs norskekysten. Ett av disse var Rødberget. Området tilhører kategorien strømrrike lokaliteter, og er særlig kjent for sitt spesielle og artsrike korallrev. Rødberget innehar dessuten det største mangfoldet av flora og fauna i Trondheimsfjorden. I forbindelse med at Fylkesmannen i Sør-Trøndelag i mai 2015 sendte forslaget om vern av området og utkastet til forvaltningsplan ut på høring, ble det også etterlyst mer informasjon om andre organismer. Siden tidlig på 1970-tallet er det gjort observasjoner, kartlegginger og innsamlinger av opplysninger om både fugler og andre organismer i Prestbukta, den ene av de to buktene som området består av, men disse har ikke tidligere vært publisert, eller registrert på Artskart eller artsobservasjoner.no. Fylkesmannen forespurte da om å få innregistrert disse data på artsobservasjoner.no og sammenstilt oversikter fra dataene.

Undertegnede er oppvokst ved Prestbukta og kjenner området godt. I tillegg til konkrete funn innlagt på artsobservasjoner.no, har jeg kunnet gjøre vurderinger basert både på skriftlige kilder, egen kunnskap, og kunnskap innhentet fra lokale observatører. En god bakgrunnsinformasjon er en fugleartsliste fra Stadsbygd, som i første upubliserte versjon ble laget av undertegnede i samarbeid med Peter Johan Schei. Johan Rein utvidet denne med særlig tanke på bruk i skolen. Artslista ble i 2010 utvidet og forbedret av Alfred Brødreskift. Det er i seinere år vokst fram en aktiv lokal avdeling av Norsk ornitologisk forening på Stadsbygd og Fosen med god kunnskap om fuglelivet, og med daglig innlegging av funn av fugler på artsobservasjoner.no. Det foreligger derfor god generell informasjon om fuglelivet på Stadsbygd.

Observasjonene som ligger til grunn for denne rapporten strekker seg tilbake til ca. 1970. Mange har observert fugler i Prestbukta i de drøyt 40 årene siden dette, og frem til 2000 samlet ivrige ornitologer observasjonsdata i ringpermer. I dette prosjektet er disse dataene nå lagt inn i artsobservasjoner.no.

Jeg arbeidet i Norsk institutt for naturforskning fram til september 2015. Datainnlegging av gamle data på artsobservasjoner.no foregikk i den perioden. Skrivning av denne rapporten er i det vesentligste gjort vinteren 2016. Mange opplysninger er underveis supplert av Arne Reitan & Ann Kari Ulveseth. Vi takker dem og alle observatører, og Fylkesmannen ved Carina Ulsund for samarbeidet i dette prosjektet.

Ole Reitan
April 2016

Innhold

SAMMENDRAG.....	3
ABSTRACT.....	3
FORORD.....	4
1 INNLEDNING	7
2 OMRÅDEBESKRIVELSE	8
3 MATERIALE OG METODER	10
4 FUGLEFOREKOMSTER PRESTBUKTA OG RØDBERGET	12
4.1 ANDEFUGLER	12
4.1.1 ÆRFUGL (NT)	12
4.1.2 SJØORRE (VU)	17
4.1.3 ANDRE DYKKENDER	18
4.1.4 FISKENDER	20
4.1.5 STOKKAND	22
4.1.6 ANDRE GRASENDER	23
4.1.7 GRAVAND	24
4.1.8 SVANER.....	25
4.1.9 GJESS	26
4.2 MÅKER, TERNER, JOER OG ALKEFUGLER	26
4.2.1 FISKEMÅKE (NT)	26
4.2.2 HETTEMÅKE (VU)	28
4.2.3 MAKRELLTERNE (EN).....	29
4.2.4 RØDNEBBTERNE	29
4.2.5 TYVJO (NT)	29
4.2.6 ALKEFUGLER	29
4.3 VADEFUGLER	30
4.3.1 HEKKENDE VADEFUGLER.....	31
4.3.2 VADEFUGLER PÅ TREKK	32
4.3.3 VINTERFOREKOMSTER AV VADERE	32
4.4 LOMMER OG LAPPEDYKKERE	32
4.4.1 LOMMER	32
4.4.2 LAPPEDYKKERE	33
4.5 SKARVER.....	33
4.5.1 STORSKARV.....	33
4.5.2 TOPPSKARV.....	34
4.6 GRÅHEGRE	34
4.7 TERRESTRISKE ARTER	35
4.7.1 TRANE.....	35
4.7.2 HAVØRN	35
4.7.3 RINGDUE	36
4.7.4 SPURVEFUGLER GENERELT.....	36
4.7.5 BERGIRISK (NT)	36
4.7.6 SANGLERKE (VU).....	36
4.7.7 STÆR (NT)	37
5 GEOGRAFISK FORDELING AV FUGL I PRESTBUKTA - RØDBERG	38
5.1 FJÆREAREALENE	39
5.2 SJØOMRÅDENE.....	40

6	FUNNDATA AV ANDRE ORGANISMER.....	42
6.1	PATTEDYR	42
6.1.1	<i>SJØPATTEDYR</i>	42
6.1.2	<i>SEMIAKVATISKE PATTEDYR</i>	42
6.1.3	<i>TERRESTRISKE PATTEDYR</i>	43
6.2	FISK.....	44
6.3	BLØTDYR	44
7	REFERANSER	45

VEDLEGG 1-7

Vedlegg 1 – Tilråding vernekart Rødberget marine verneområde (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag september 2015/Miljødirektoratet april 2016).

Vedlegg 2 – Oversiktskart Stadsbygd sør.

Vedlegg 3 – Oversiktskart Prestbukta.

Vedlegg 4 – Prestbukta tabell med inndeling i områder.

Vedlegg 5 – Prestbukta – Rødberget fugleartsliste.

Vedlegg 6 – Prestbukta – Rødberget registrerte fisker på artsobservasjoner.no

Vedlegg 7 – Marine snegler Rødberget marine verneområde.

1 Innledning

I 2009 varslet Direktoratet for Naturforvaltning at Rødberg var ett av totalt 17 områder langs norskekysten som skulle innlemmes i Nasjonal marin verneplan. Rødberget tilhører kategorien strømrrike lokaliteter, og er kjent for sin spesielle flora og fauna knyttet til hardbunn. Området har et særlig artsrikt korallrev, med minst 15 av de 17 norske korallartene. Rødberget har dessuten det største mangfoldet av flora og fauna i Trondheimsfjorden (Miljødirektoratet, 2013). Det rike plante- og dyreliv i sjøen gjør Rødberget til et svært viktig næringssøksområde for fugl og fisk (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, 2015). En rekke ulike fuglearter besøker området gjennom året, og benytter området til hekking, rasteplasser under trekk, fjærmyting og overvintring. På bakgrunn av dette sendte Fylkesmannen i Sør-Trøndelag ut et høringsbrev med forslag til helhetlig forvaltningsplan for Rødberg i mai 2015, der det også foreslås å gjøre Rødberg til marint verneområde (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag i høringsbrev av 11.05.2015). Miljøverndirektoratet har nå i april 2016 i brev til Klima- og miljødepartementet tilrådd opprettelse av Rødberget marine verneområde.

Formålet med det marine verneområdet er «å ta vare på et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur, representerer bestemte typer natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi» (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, 2015).

Grønningsbukta naturreservat i nordvest overlapper med deler av verneområdet. Det har vært mye ornitologisk observasjonsaktivitet i Grønningsbukta de siste ti år, og siden 2009 er det innlagt hundrevis av fugleobservasjoner på artsobservasjoner.no. I tillegg til Grønningsbukta er også Prestbukta en del av det foreslåtte Rødberget marine verneområde.

Denne rapporten fokuserer særlig på Prestbukta, fordi det hittil fins lite dokumentert, skriftlig kunnskap om fugleverdiene i dette området. Rapporten oppsummerer observasjonsdata fra Prestbukta fra 1970 til og med 2015. Bakgrunnen for denne rapporten var Fylkesmannens ønske om innlegging av eldre data fra 1970-tallet i artsobservasjoner.no, en sammenstilling og analyse av dataene fra 1970-tallet, samt en vurdering av trender i fuglepopulasjoner fra 1970-tallet fram til i dag. I tillegg var det et mål å få oversikt over hvilke fuglearter som bruker ulike nisjer i Prestbukta, og at dokumentasjonen kunne brukes til videre forskning, undervisning, samt overvåking av naturtilstanden i området.

Bilde 1. Prestbukta og midtre deler av planlagte Rødberget marine verneområde, sett fra Leinslia naturreservat i nord. Foto: © Arne Reitan

2 Områdebeskrivelse

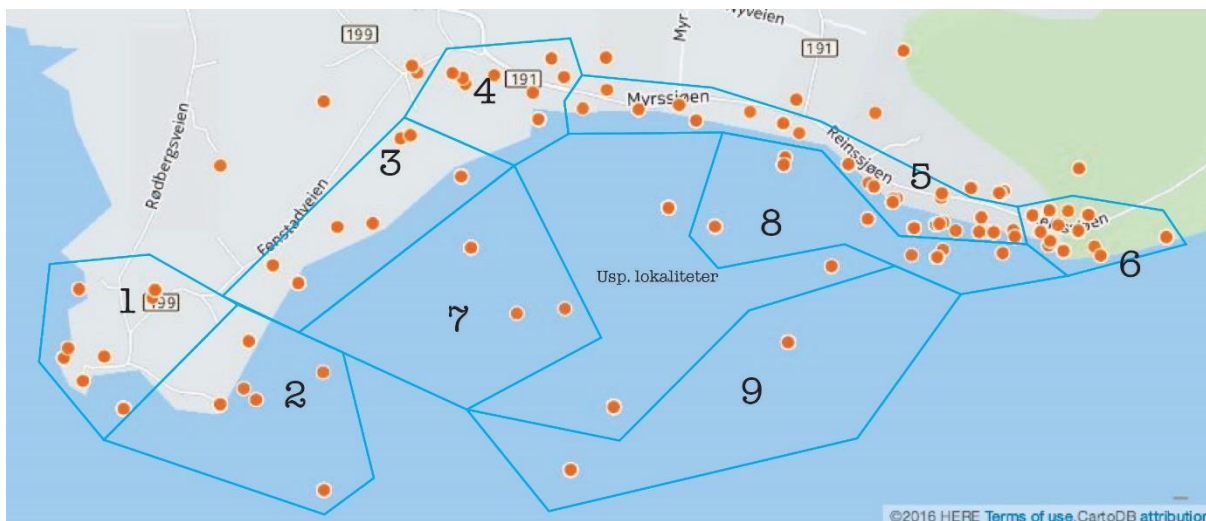
Rødberget marine verneområde utgjør ca. 16 km² på nordsiden av Trondheimsfjorden, og strekker seg fra Brødreskift i vest til Slakken i øst (**Vedlegg 1**). Verneområdet inkluderer både Grønningsbukta og Prestbukta, og dekker sjøområdene sørover fra buktene omtrent til midtfjords.

Området karakteriseres av strømrisk hardbunn med rike korallforekomster, samt 2 rike bløtbunnsområder på grunnere vann i begge buktene. Fra Rødbergetneset går det en bratt undersjøisk fjellrygg ned til under 500 meters dyp. Denne fortsetter som en mindre bratt rygg ca. 2 km sørover fra Rødberget (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, 2015).

I denne rapporten er hovedfokus på fugleliv i Prestbukta og ved Rødberg. Forekomster og observasjoner fra Grønningsbukta tas med for sammenlikninger for noen arter. Rødberget marine verneområde er i denne rapporten derfor inndelt i to, fra og med Rødberget til og med Slakken (hovedfokusområdet), og Grønningsbukta vestover til Brødreskift (**Vedlegg 2**). Prestbukta er videre inndelt i flere enkeltområder (**Tabell 1, Figur 1, Vedlegg 3**). Rødberget inneholder både odden, nesene og de nærmeste sjøområdene, og det skilles i rapporten særlig mellom Rødberget vest og øst. Fuglelivet er ulikt i fjæreamrådene og sjøområdene. Fjæreamrådene er inndelt i fire enkeltområder fra Sandbakken i vest til Slakken i øst. Sjøområdene skilles i gruntvannsområder (to enkeltområder, vest og øst) og dypere sjøområder (grovt sett mer enn 10 m dybde). Mange data i artsobservasjoner.no og Artskart er ikke spesifisert nærmere enn hele bukta, særlig fra de siste ti år. Hvert område kan inneholde mange enkeltlokaliteter brukt ved registrering av observasjoner i artsobservasjoner.no (**Vedlegg 4**). Det er dessuten nylig innlagt mange eldre data på artsobservasjoner.no på andre organismegrupper, og disse vil omtales i siste kapittel i rapporten.

Tabell 1. Område-inndelinger av Prestbukta og Rødberget (detaljer i **Figur 1** og **Vedlegg 3-4**). Rødberget er skilt ut fra resten av Prestbukta.

OMRÅDE	Områder navn	Beskrivelse
Rødberget:		
1	Rødberg	Vest: Hele odden, inkludert høyden, landareal, Røberg havn
2	Rødbergetneset	Øst: Fra Rødbergetneset østover til Sandbakkfjæra, fjære og sjøarealer utenfor
Fjæreamrådene:		
3	Sandbakken – Fenstad	Bløtbunnsfjærene vest for elveutløpet
4	Utløp Prestelva	Elva med utløpet slik det framstår på lavvann
5	Øra – Reitan	Fjærene fra Øra/Brovold østover til og med Reitan
6	Slakken	Fjære og strandberg, østligste grense for området
Gruntvannsområdene:		
7	Gruntvannsområde V	Områder med grunt vann sør og vest for elveutløpet
8	Gruntvannsområde Ø	Områder med grunt vann øst for elveutløpet
Dypere sjøområder:		
9	Dypvassområdene	Utenfor 10 m dybde
Hele området:		
0	Prestbukta	Observasjoner gitt for hele bukta, ikke identifisert nærmere. Dette inkluderer tre punkter på kartene videre i rapporten, slik de er plassert av informantene.

Figur 1. Inndeling av Rødberget (1-2) og Prestbukta (3-9) i ni områder: 1) Rødberg, 2) Rødbergneset, 3) Sandbakken – Fenstad (inkluderer Fenstadfjæra og Bekkenfjæra), 4) Utløp Prestelva, 5) Øra – Reitan (inkluderer Reinsfjæra), 6) Slakken, 7) Gruntvannsområde V, 8) Gruntvannsområde Ø og 9) Dypvassområdene. I midten er det angitt tre lokaliteter som er uspesifisert Prestbukta eller Stadsbygd (**Vedlegg 4**). Østre del av Grønningsbukta vises helt til venstre i kartet. Områder og enkeltlokaliteter er nærmere beskrevet i **Vedlegg 4**. Punktene i kartet er hentet fra artsobservasjoner.no og Artskart, og viser enkeltlokaliteter der det er registrert fugl.

Bilde 2. Prestbukta sett mot nord fra Rødberget. Slakken til høyre er verneområdets østligste punkt. I midten Museet Kystens Arv, videre mot venstre Fenstadfjæra og Bekkenfjæra. Foto: © Ole Reitan

3 Materiale og metoder

OBSERVASJONSINNSATS OVER FLERE TIÅR

Det er gjort tellinger av fugler i alle fjæreamrådene innen Rødberget marine verneområde (RMV) siden ca. 1970. Særlig ble det satt inn mye innsats i Prestbukta i årene 1973-1978, da lokale observatører i perioder gikk daglige turer langs fjæra for å telle fugl ved hjelp av teleskop fra faste plasser. De første tre årene ble det dessuten foretatt årlige vintertellinger av sjøfugl av skoleelever og som ble meddelt et sentralt norsk register ved Zoologisk Museum, Oslo. Senere vintertellinger er utført i regi av SEAPOP. Dessverre er mange av sjøfuglobservasjonene ikke spesifisert ytterligere enn at de er fra Prestbukta eller Stadsbygd generelt.

De fleste registreringer av fugleobservasjoner i Prestbukta er imidlertid fra andre årstider, slik at hele året er dekket. Registreringene er utført av mange enkeltpersoner, de fleste fra Stadsbygd. Data ble tidligere lagret i ringpermer, og er videreformidlet til den ene av rapportforfatterne (O. Reitan). Alle disse observasjonene er nå registrert i artsobservasjoner.no, med observatørens navn.

I perioden 1980 til 2005 var det lavere og mer variabel ornitologisk aktivitet i området. Siden 2008 er fugleinteressen på Stadsbygd økt, og det er nå en aktiv gruppe av lokale ornitologer.

INNLEGGING AV DATA I ARTSOBSERVASJONER.NO

Fra opprettelsen av artsobservasjoner.no i 2008 har aktive observatører engasjert seg i å gjøre nye, men delvis også eldre observasjonene tilgjengelig via nettstedet. I løpet av de siste to årene er alle eldre, kjente fugleobservasjoner fra Rødberget marine verneområde fra både sjø- og fjæreamråder lagt inn i artsobservasjoner.no. I tillegg er det også lagt inn data på funn av andre organismegrupper. Dataene fra 1970-tallet kan gi informasjon om betydningen av delområder for arter og artsgrupper, samt variasjoner i bruk av områdene gjennom året.

BRUK AV DATA TIL Å GI OVERSIKTER OVER FOREKOMSTER, OPPSUMMERINGER OG EVALUERINGER

I de videre kapitlene gis oversikter over forekomster, oppsummeringer og evalueringer:

- Oversikt av forekomster på 1970-tallet.
- Trender fra 1970-tallet til i dag.
- Geografisk fordeling av fugleforekomster i Prestbukta.
- Sesongmessige fordelinger av fugleforekomster.

BRUK AV DATA FRA ARTSOBSERVASJONER.NO OG ARTSKART TIL ANALYSER

Flere forhold er ulike mellom de data og datakilder som er brukt til analyser i denne rapporten. Det er viktig å være bevisst på at bruk av data fra artsobservasjoner.no og Artskart kan gi store feilkilder, og at disse derfor må brukes med stor forsiktighet i analyser (Follestad et al., 2013). Forekomsten av fugler, arter, individer og flokker varierer. Det primære formålet er å identifisere trender i disse variasjonene geografisk og over tid.

Feltinnsatsen har variert mye over årene. Det var særlig mye feltaktivitet i Prestbukta midt på 1970-tallet. Feltaktiviteten lå deretter lenge nede, men har tatt seg opp de siste ti årene i hele området som dekkes av Rødberget marine verneområde. Feltaktiviteten har vært særlig stor i Grønningsbukta etter installasjon av fugletårn.

Før artsobservasjoner.no ble startet, ble observasjoner i beste fall registrert i notatbøker og ringpermer, men det har vært stor ulikhet i grad av nednotering av observasjoner mellom ulike personer. I mange tilfeller ble observasjoner meddelt fra observatøren til den som registrerte informasjonen. For Prestbukta ble registreringen av observasjoner særlig gjort av noen få personer, og

noen observasjoner kan være sekundærinformasjon. Etter introduksjonen av artsobservasjoner.no er observasjonene som regel blitt innregistrert av observatøren selv.

Det er svakheter ved bruk av tilfeldig registrerte observasjoner foretatt av ulike personer, registrert med ulike metoder, og med begrenset kontinuitet (Skarpaas et al., 2014). Imidlertid kan disse observasjonene gi kunnskap om trender i fugleforekomster siden 1970-tallet. Datagrunnlaget muliggjør analyser av hvor i bukta ulike fuglearter er observert. Dette sier videre noe om hvilke funksjoner ulike områder innehar. Dataene kan også si noe om eventuelle endringer i artssammensetning og populasjonsstørrelse.

4 Fugleforekomster Prestbukta og Rødberget

Fugleforekomster i Prestbukta er dominert av andefugler, måker, terner, joer, og vadefugler. Andre vanlige vannfugler inkluderer lommer, lappedykkere og skarver. Rapporten tar også for seg mer terrestriske grupper som er vanlig i fjærene eller over sjø i Prestbukta, og inkluderer trane, havørn, ringdue og flere spurvefuglarter. Under omtalene under legges det også vekt på ulike funksjonsområder, som hekkende fugler, fugler på trekk og overvintrende fugler.

Det er til sammen registrert 171 fuglearter i området Prestbukta – Rødberget (**Vedlegg 5**). Dette inkluderer også noen arter som primært er arter observert i skog (Slakken og ved Prestegården/Prestelva), og hvor det er uklart hvor observasjonene er gjort. Det er uansett et meget høyt antall fuglearter som er observert i Prestbukta og tilgrensende områder. Det er særlig to faktorer som er medvirkende til det høye artsantallet, de grunne sjøområdene med fjærearealene, og det artsrike skogområdet Berga som grenser til Prestbukta i øst. Ved Slakken observeres ofte skogarter helt ned til fjæra.

Fugleforekomstene varierer mye gjennom året. Hele observasjonsmaterialet med fugler i Prestbukta-Rødberget består av 8457 observasjoner til og med 2015. Månedene fra januar til mai har 60,7 % av observasjonene. Måneden med flest observasjoner er april, som står for hele 15,1 %. Dette skyldes nok både økt observasjonsinnsats utover våren og økende fugleaktivitet. Variasjon av fugler i Prestbukta – Rødberget gjennom året er vist for de enkelte arter i det følgende.

RØDLISTESTATUS 2015

For rødlistede arter (Henriksen and Hilmo, 2015) er rødlistestatus satt i parentes bak artsnavnet. Rødlistekategoriene: CR = Kritisk truet; EN = Sterkt truet; VU = Sårbar; NT = Nær truet.

4.1 Andefugler

Totalt er det registrert 22 andefuglarter i Prestbukta fra 1973 til 2015. Det er store ulikheter i områdebruken mellom de ulike gruppene av andefugler, som dykkender, fiskender, grasender, gravand, gjess og svaner. Under gis detaljinformasjon for andearter som er eller har vært særlig tallrike, bl.a. for å vise trender i populasjonsutviklingen.

4.1.1 ÆRFUGL (NT)

Bilde 3. Ærfugl -flokk på Prestbukta 17.10.2015. Foto: © Arne Reitan

4.1.1.1 1970-tallet

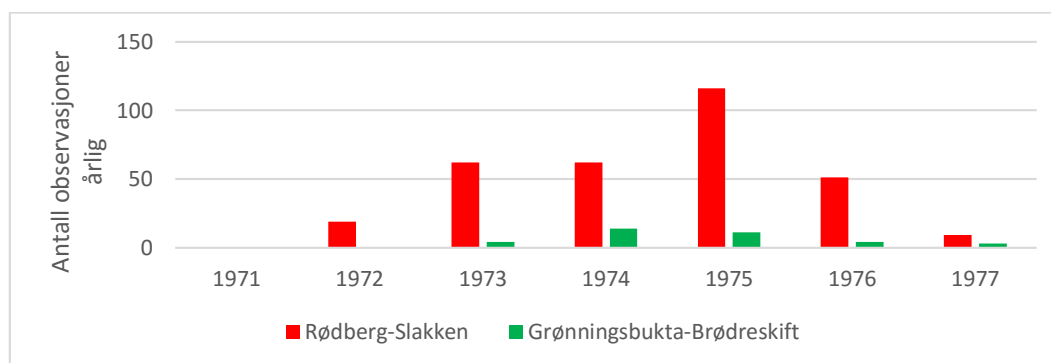
Trolig var det mer ærfugl langs Prestbukta for 40 år siden enn det er i dag. Observasjonsfrekvensene tyder på at dette særlig gjelder tetthet av hekkende fugl og antall kull på sjøen på forsommeren. Det er imidlertid ikke foretatt mange heldekkende kartlegginger i Rødberget marine verneområde.

Det er likevel én sikker totaltelling, foretatt 29. juni 1975 (**Tabell 2**). Prestbukta er her inndelt i sjø og fjære. Fjære betyr fugler som ligger langs fjæra, og innebærer stort sett observasjoner av ungekull og enkelte enslige hunner. Hannene ble stort sett observert som flokker med mytende fugler.

Det ble registrert til sammen 46 unger, og datoen for registrering seint i juni tilsier at dette dekker de fleste kull. På denne tiden er også mange av ungene relativt store og levedyktige. En enkel analyse av observasjonsfrekvens i Prestbukta (Rødberget – Slakken) og Grønningsbukta for årene 1971-1977, gir et bilde av at Prestbukta var det viktigste området for ærfugl innen verneområdet (**Figur 2, Tabell 2**). Tallene i figuren kan imidlertid være påvirket av lavere observasjonsinnsats i Grønningsbukta.

Tabell 2. Antall ærfugler ved en totaltelling mellom Slakken i øst og Brødreskift i vest 29. juni 1975.

Delområde	Hanner	Hunner	Ubestemt kjønn	Unger	Sum
<u>Sjøområder Prestbukta:</u>					
- Prestbukta grunn sjø sørøst	10	5	2	-	17
- Røberg sjø sørøst	226	42	-	-	268
<u>Fjære Prestbukta:</u>					
- Nord: Slakken – Øra	3	18	-	14	35
- Prestelvas utløp	-	-	-	-	-
- Vest: Fenstad – Sandbakken	-	26	-	21	47
- Bekkjaneset og Røbergneset	7	8	-	-	15
<u>Vest for Rødberg:</u>					
- Røberg gamle kai, fjære	1	1	-	-	2
- Grønningsbukta naturreservat	155	31	-	11	197
Totalt	402	131	2	46	581

Figur 2. Observasjoner av ærfugl mellom Brødreskift i vest og Slakken i øst, for perioden 1971-1977.

4.1.1.2 Trender 1970 - 2015

Innlagte data på Artskart og artsobservasjoner.no fra 1970 til 2015, viser klare ulikheter på strekningen mellom Brødreskift i vest og Rørvik fergeleie i øst (**Vedlegg 2**). **Tabell 3** viser antall observasjoner, der hver observasjon kan være alt fra enkeltfugler til større flokker. For området mellom Rødberget og Prestbukta, ble det i årene 1972-76 gjort særlig mange observasjoner, med en median på 62 observasjoner årlig. Deretter ble det nesten ikke registrert ærfuglobservasjoner, før

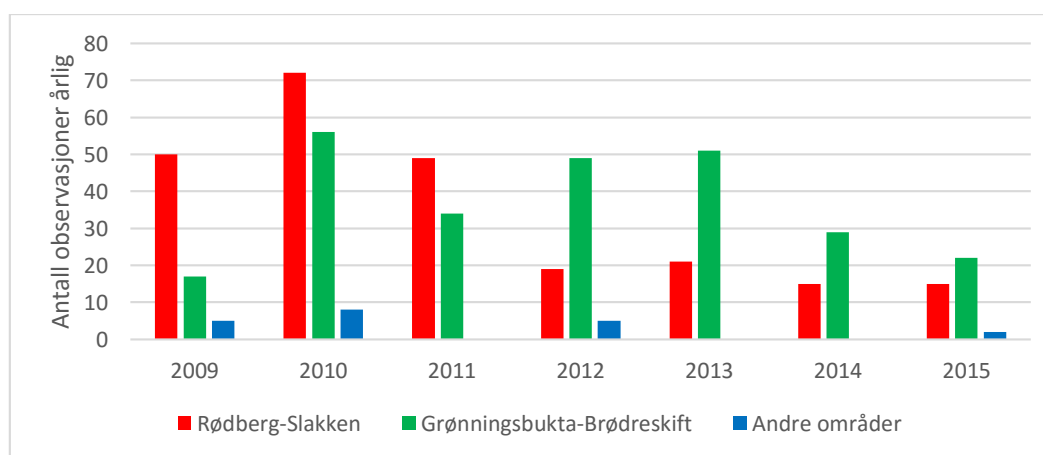
registreringene tok seg opp fra og med 2009, både vest for Rødberget (median 34) og fra Rødberget og østover (median 21). I områdene øst for Slakken og til Rørvik fergeleie er det til sammenlikning generelt kun registrert noen få observasjoner av ærfugl årlig (median 0-2) (**Tabell 3**).

Forskjellene mellom Prestbukta og Grønningsbukta skyldes trolig ulik grad av observasjonsinnsats. I Grønningsbukta har det vært langt høyere innsats fra og med 2009 enn tidligere, særlig knyttet til oppsatt fugletårn. Observasjonsinnsatsen er også økt i Prestbukta fra 2009. Den mest markerte ulikheten for øvrig er mellom perioden 1972-76 og perioden 2009-2015 i Rødberget - Prestbukta - Slakken (**Tabell 3**). Trenden viser en klar tilbakegang i årlige observasjonsfrekvenser for ærfugl.

Tabell 3. Observasjoner av ærfugl mellom Brødreskift og Rørvik fergeleie i ulike tidsperioder mellom 1970-2015, basert på registreringer på Artskart per februar 2016. Tallene viser median med årsvariasjonen i parentes.

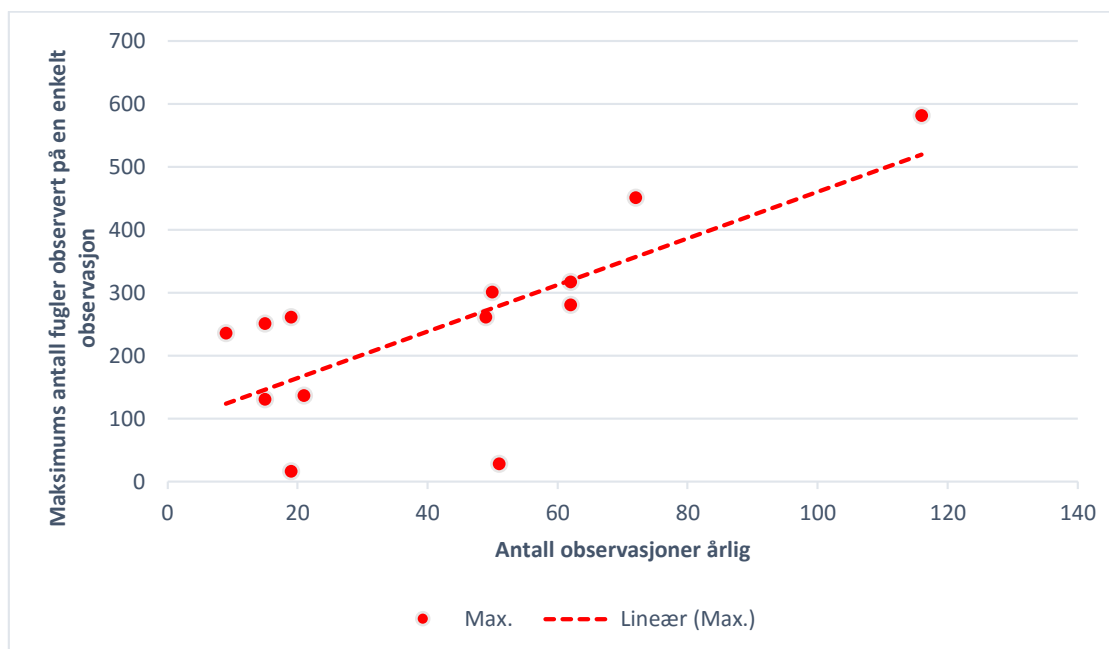
Årsperiode	Antall år	Brødreskift- Grønningsbukta	Rødberg- Prestbukta-Slakken	Øvrige områder og uspesifisert	Hele strekningen
1970-1971	2	0	0	1,5 (0-3)	1,5 (0-3)
1972-1976	5	4 (0 - 14)	62 (19 – 116)	2 (0 – 4)	70 (21 – 127)
1977-1981	5	1 (0 - 3)	6 (2 – 10)	2 (0 – 3)	11 (4 – 12)
1982-2008	27	2 (0 - 9)	2 (0 – 7)	0 (0 – 4)	4 (1 – 15)
2009-2015	7	34 (17 – 56)	21 (15 – 72)	2 (0 – 8)	72 (39 – 136)

I årene 2009-2011 ble det registrert ca. 50 ærfuglobservasjoner årlig mellom Rødberget og Slakken (**Figur 3**), mens det fra 2012-2015 kun ble registrert 15-20 observasjoner årlig. I Grønningsbukta har det vært mindre endringer i samme periode (**Figur 3**).

Figur 3. Observasjoner av ærfugl mellom Brødreskift i vest og Rørvik fergeleie i øst. Rødberg-Slakken inkluderer Prestbukta vestover fra Slakken og til og med hele Rødberg. Andre områder inkluderer stranda øst for Slakken og noen uspesifiserte områder.

Det er usikkert om den markerte nedgangen i antall observasjoner skyldes en nedgang i større ærfuglflokker, men informasjon fra lokale informanter tyder på at dette kan være tilfelle. Tall fra periodene 1972-1976 og 2009-2015 (**Tabell 3**) er brukt for å undersøke om det er noen sammenheng mellom antall observasjoner det enkelte år og de høyeste antall individer som registreres på en observasjon (**Figur 4**). Det synes å være en generell sammenheng mellom antall observasjoner og flokkstørrelse, men både høye og lave tall er registrert i begge perioder. På 1970-tallet ble det registrert flere større flokker enn på 2000-tallet, men også på 2000 tallet er det registrert større flokker.

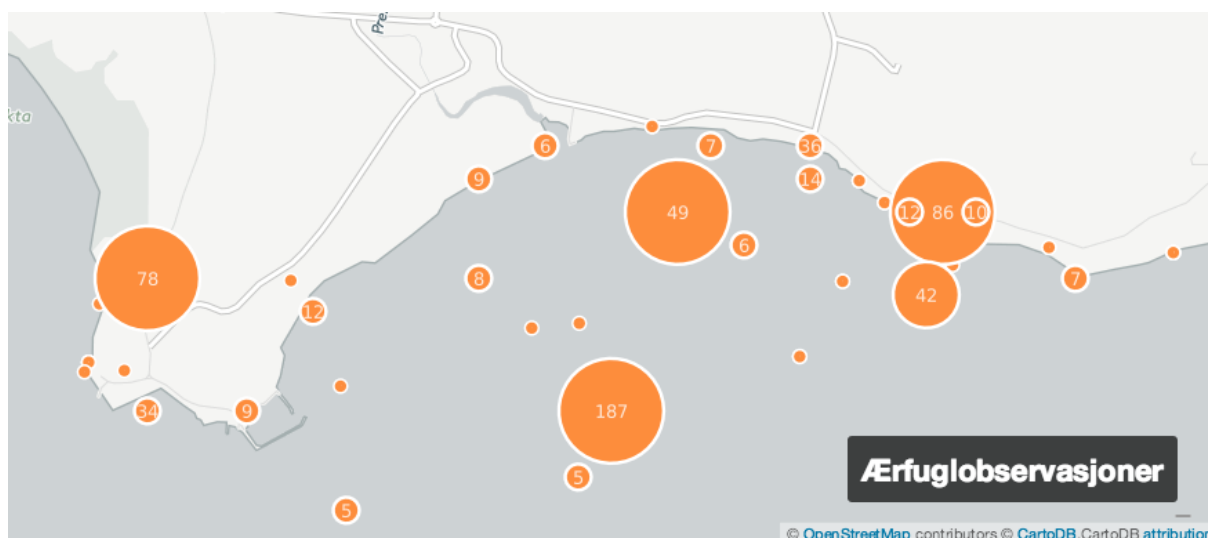
Figur 4. Maksimumstall for observerte individer på den enkelte observasjon av ærfugl i forhold til antall observasjoner det enkelte år, for Prestbukta, området Rødberget til Slakken.

4.1.1.3 Geografisk fordeling av ærfugl-observasjoner

Fordeling av alle registrerte observasjoner av ærfugl i Prestbukta og ved Rødberget viser generelt en jevn fordeling langs fjæreamrådene og i grunne sjøområder (**Figur 5**). To områder skiller seg ut ved flere observasjoner, Rødberget og Reitan-fjæra (**Figur 1**). Dette skyldes trolig enkeltpersoner som opprettholder en større ornitologisk aktivitet her enn i resten av området.

4.1.1.4 Ærfugl-produksjon

Antall ærfuglkull på sjøen kan gi en indikasjon på produksjonen det enkelte år. Basert på informasjon i månedene mai-august fra Artskart/artsobservasjoner.no, er det i **Tabell 4** gitt minimums antall kull av ærfugl og kullstørrelser det enkelte år. I årene 1972-1983 var det observert flere kull langs fjærene i Rødberget marine verneområde enn det som er registrert de senere årene (**Tabell 4**). Antallet registrerte kull er avhengig av både faktisk antall kull og feltinnsatsen. Det er ikke registrert kull de siste årene til tross for mye ornitologisk aktivitet over mange år. Dette kan skyldes manglende rapportering av kull på sjøen, men det kan også være at det reelt har blitt færre kull. Geografisk var det på 1970-tallet klart større forekomster av ærfugl-kull i Prestbukta enn i Grønningsbukta, som vist ved en totaltelling i juni 1975 (**Tabell 2**).

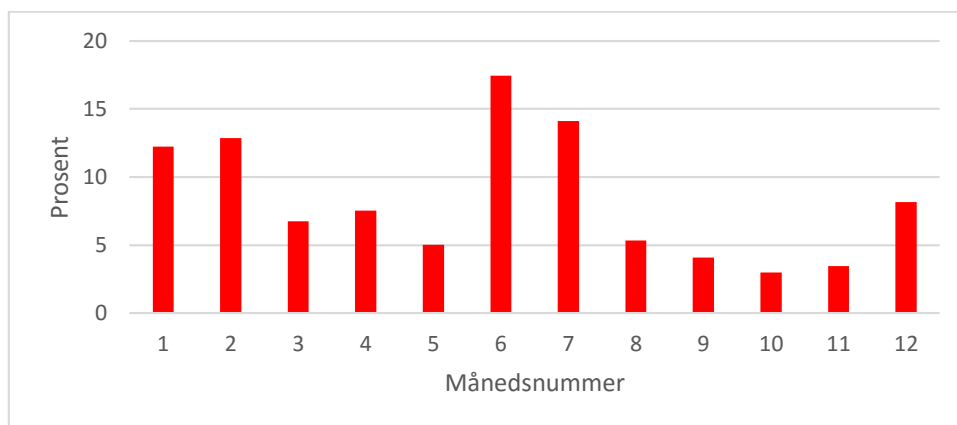
Figur 5. Fordeling av observasjoner av ærfugl på enkeltlokaliteter i Rødberget og Prestbukta-området. De to store sirklene i Prestbukta, med 187 og 49 observasjoner, er uspesifiserte på lokalitet.

Tabell 4. Observasjoner av ærfugl-unger på sjøen mellom Brødreskift og Rørvik fergeleie i årene 1972-2015. Sum mai-august = totalt antall ærfuglobservasjoner registrert i mai-august.

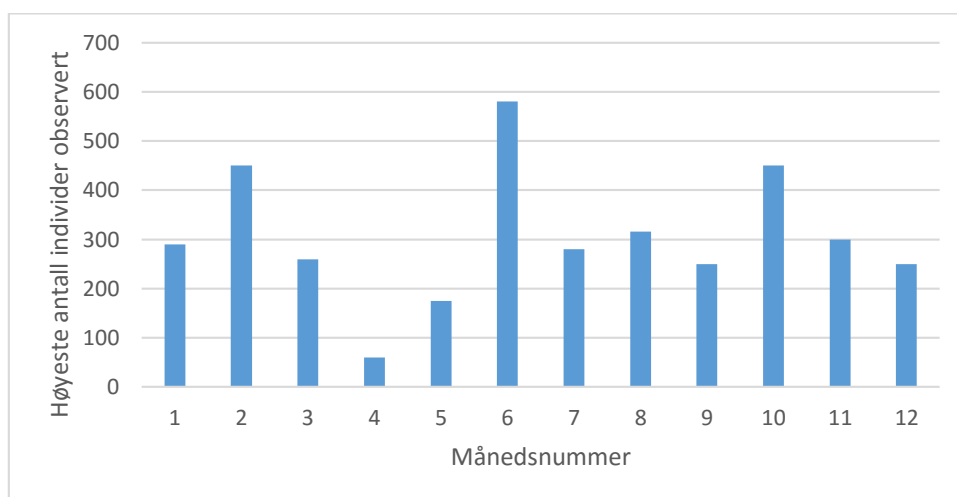
År	Sum mai-august	Antall minimumskull observert	Kullstørrelser registrert
1972	7	2	3+8
1973	48	3	4+3+2
1974	56	6	3+8+4+2+2+6
1975	96	11	5+1+2+4+6+8+3+2+3+5+11
1976	37	7	1+7+8+2+6+10+5
1977	7	0	
1978	3	0	
1979	1	0	
1980	9	2	12+2
1981	1	?	Ikke talt, flere kull
1982	2	0	
1983	4	2	2+7
1984-1992 (9 år)	0	0	
1993-1995 (3 år)	8	0	
1996-2008 (13 år)	2	0	
2009	14	0	
2010	23	0	
2011	8	0	
2012	1	0	
2013	9	0	
2014	6	0	
2015	3	0	

4.1.1.5 Variasjon av ærfugl i Prestbukta – Rødberget gjennom året

Observasjoner av ærfugl er gjort mest regelmessig i månedene juni-juli og januar-februar (**Figur 6**). Mange flokker av ærfugl er små, mens store flokker er særlig til stede i mytetid om sommeren, trekketid på høsten og om vinteren. Antall ærfugler samtidig observert varierer mye, og er høyest i juni, oktober og februar (**Figur 7**).

Figur 6. Ærfugl-observasjoner månedvis fordelt i Prestbukta-Rødberg. Basert på tall fra 1971-2015.

Figur 7. Høyeste antall ærfugler observert per måned i Prestbukta-Rødberg.

4.1.2 SJØORRE (VU)

4.1.2.1 1970-tallet

På 1970-tallet ble det totalt registrert 80 observasjoner av sjøorre mellom Brødreskift og Rørvik. Av disse var 60 (75 %) i Prestbukta, 5 (6 %) i Grønningsbukta og 15 (19 %) øst for Slakken. De fleste er registrert uspesifisert på Prestbukta, noe som delvis også skyldes at mange flokker av sjøorre lå ute på bukta utenfor gruntvannsområdene. Sannsynligvis skyldes overvekten av observasjoner i Prestbukta den større observasjonsinnsatsen her i forhold til Grønningsbukta og Vemundstad-Rørvik (**Vedlegg 2**).

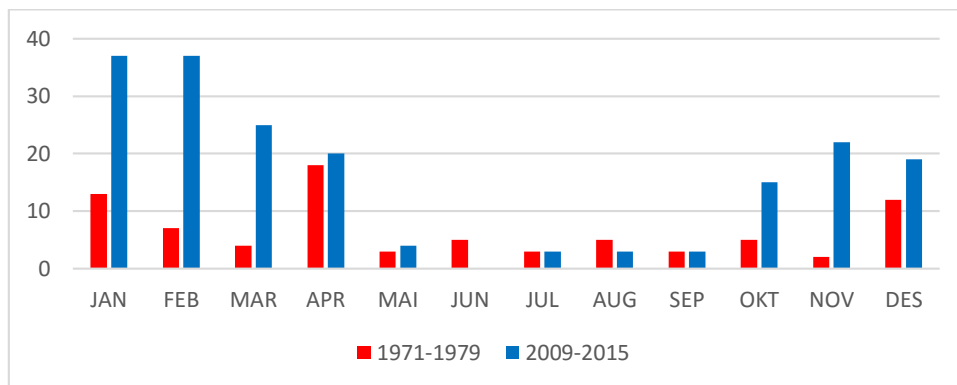
Tellinger på hele Prestbukta på 1970-tallet viste at det kunne være stor variasjon i forekomster av sjøorre. Generelt var flokkene på under 50 individer. Unntaksvis ble det talt større antall. Noen få ganger var sjøorre også den mest tallrike dykkandarten på Prestbukta, og det fins enkeltobservasjoner på mytende flokker med til sammen 300 individer, observert i slutten av juli 1974.

4.1.2.2 Trender 1970 - 2015

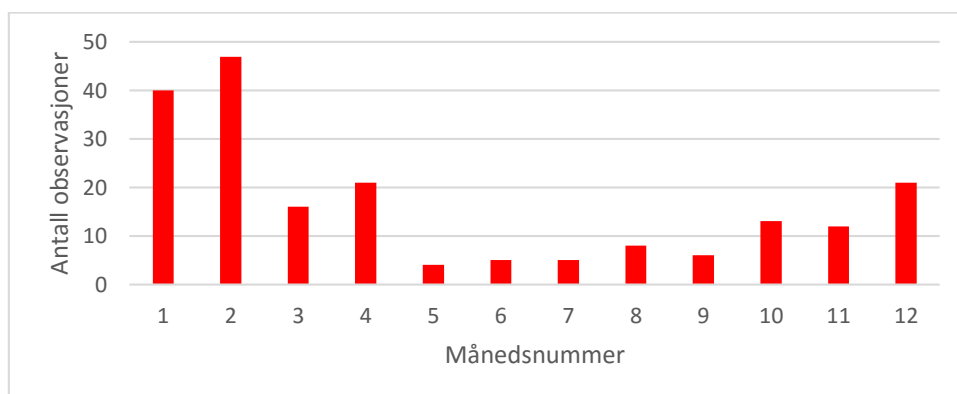
I perioden 1980 – 2008 foreligger observasjoner hovedsakelig i januar-februar (88 %). Dette skyldes at de fleste observasjoner er knyttet til årlige vintertellingene. Fra 2009 økte registreringsaktiviteten mye, men sjøorre er likevel fortrinnsvis observert i vintermånedene (**Figur 8**), for øvrig med små ulikheter.

4.1.2.3 Variasjon av sjøorre i Prestbukta – Rødberget gjennom året

Generelt er flest sjøorre-flokker registrert om vinteren og i april, og denne tendensen har vært tydeligere de siste sju årene enn på 1970-tallet (**Figur 8**). Kun 7 % av observasjonene er gjort i mai-september. Dette skyldes at fuglene trekker til høyfjellet i sommerhalvåret. Oppsummert for alle år i Prestbukta betyr dette at sjøorre er observert først og fremst gjennom vintermånedene (**Figur 9**).

Figur 8. Antall sjøorreobservasjoner gjennom året i området Brødreskift - Rørvik fergeterminal. Perioden 1971-1979 sammenliknet med 2009-2015.

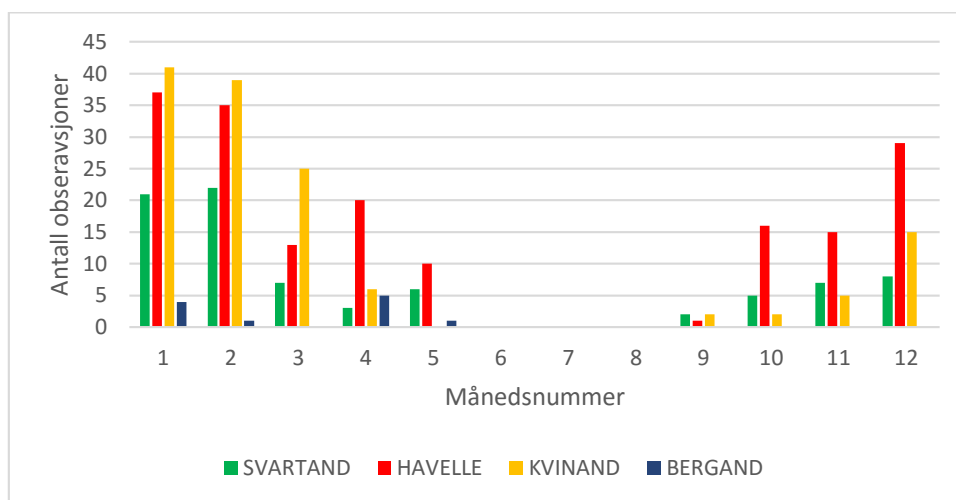

Figur 9. Sjøorre-observasjoner månedvis fordelt i Prestbukta-Rødberg. Basert på tall fra 1971-2015.

4.1.3 ANDRE DYKKENDER

Foruten ærfugl og sjøorre er dykkandarter som regel kun til stede i små antall, og det er derfor gjort færre observasjoner av disse.

Dykkendene er observert først og fremst gjennom vintermånedene, og de fleste artene er ikke observert i sommermånedene (**Figur 10**). Alle disse er hekkende i fjellområder og andre høyereliggende områder.

Figur 10. Observasjoner av andre dykkender enn ærfugl og sjøorre månedsvis fordelt i Prestbukta-Rødberg. Basert på tall fra 1971-2015.

4.1.3.1 Svartand (NT)

I periodene 1973-1979 og 2009-2015 er det registrert til sammen 80 observasjoner av svartand fra Prestbukta-Rødberg. I tillegg er det registrert to enkeltobservasjoner utenom disse periodene. Hele 61 av observasjonene er registrert uspesifisert Prestbukta (Område 0, **Tabell 1**). På 1970-tallet er det kjent 15 observasjoner, 8 av dem spesifisert på lokalitet og spredt fra øst til sørvest. Siden 2009 er det registrert tilsammen 64 observasjoner, men med store variasjoner i observasjonsfrekvens mellom årene (**Tabell 5**). Alle unntatt 10 observasjoner er registrert uspesifisert Prestbukta. De fleste observasjonene er gjort i vinterhalvåret, 87 % fra oktober til mars (**Figur 10**). Det er også om vinteren det er observert større flokker, ellers bare enkeltindivider og små flokker.

Det har vært markert høyere antall store flokker de siste 7 årene enn på 1970-tallet, vist ved både median og gjennomsnitt (**Tabell 5**). Både flere observasjoner årlig og større flokker kan tyde på at det har vært en reell økning i forekomstene, men observasjonsinnsatsen mellom 1973-1979 og 2009-2015 kan vanskelig sammenliknes.

Tabell 5. Svartand-observasjoner i Prestbukta-Rødberget 7-årsperiodene 1973-1979 og 2009-2015.

Periode	Antall observasjoner årlig	Maksimum antall individer observert	Median observert	Gjennomsnitt observert
1973-1979	0-6	11	1	2,4
2009-2015	1-20	56	5	8,1

4.1.3.2 Havelle (NT)

På artsobservasjoner.no er det registrert 181 observasjoner av havelle i området Rødberg-Prestbukta. Dette inkluderer 69 observasjoner fra 1970-tallet og 80 observasjoner fra årene 2008-2015. Antall observasjoner årlig varierer mye, men det er få forskjeller mellom observasjonsfrekvens og antall individer per observasjon for 1970-tallet og 2008-2015 sett samlet (**Tabell 6**).

Tabell 6. Havelle-observasjoner i Prestbukta-Rødberget for periodene 1972-1979 og 2008-2015.

Periode	Antall observasjoner årlig	Maksimum antall individer observert	Median individer per observasjon	Gjennomsnitt individer per observasjon
1972-1979	2-16	65	4	8,7
2008-2015	0-18	40	3	5,8

Havellene befinner seg i området mellom oktober og mai, men flest observasjoner er gjort i desember – februar (**Figur 10**). Av alle observasjonene er 58 % uspesifisert Prestbukta. De øvrige er spredt over hele bukta, både nær fjærområdene og over grunne så vel som dypere sjøpartier.

4.1.3.3 Kvinand

Både på 1970-tallet og i perioden 2008-2015 er det registrert små flokker med kvinand. Disse er observert regelmessig gjennom hele vinterhalvåret, 97 % mellom november og april (**Figur 10**). Det er til sammen registrert 140 observasjoner av kvinand fra Prestbukta-Rødberget på artsobservasjoner.no. Av disse er 24 observasjoner fra 1972-1979 og 83 observasjoner fra årene 2008-2015. Resterende 33 observasjoner er spredt over årene 1980-2007. Ulikheter i antall observasjoner mellom 1970-tallet og årene 2008-2015 (**Tabell 7**) kan delvis være påvirket av feltinnsatsen, men med noen unntak. Det foreligger 77 registrerte observasjoner uspesifiserte Prestbukta (55 %). Det mest markerte mønsteret er likevel at det siden 2009 er registrert 45 observasjoner ved Rødberget (32 %). Det er nærliggende å koble dette til økt mattilgang som følge av etablering av oppdrettsanlegg for yngelproduksjon i området (**Vedlegg 6**). Fosen Aquasenter AS ble etablert våren 2001 for oppdrett av torskeyngel. 2007 overtok Atlantic Cod Juveniles AS anlegget og fortsatte med torskeyngel til februar 2012. Våren 2013 overtok Marine Harvest Labrus AS konsesjonen og søkte overført denne til produksjon av inntil 150 tonn rensefisk (berggyllt og rognkjeks) pr. år ved anlegget (Brekke and Johnsen, 2013).

Tabell 7. Kvinand- observasjoner i Prestbukta-Rødberget for periodene 1972-1979 og 2008-2015.

Periode	Antall observasjoner årlig	Maksimum antall individer observert	Median individer per observasjon	Gjennomsnitt individer per observasjon
1972-1979	1-7	13	2	3,9
2008-2015	0-23	200	6	23,6

Det har også vært et markert høyere antall større flokker de siste åtte årene enn på 1970-tallet, vist ved både median og gjennomsnitt (**Tabell 7**). Før 2008 var det registrert små flokker med opptil 13 individer. Fra og med 2009 økte flokkene til opptil 200 individer. De fleste større antall individer er registrert i flokker ved Rødberget og Rødberg, samt noen uspesifiserte Prestbukta.

Både flere observasjoner årlig og større flokker tyder på en klar økning i forekomstene av kvinand. Rødberget synes fra 2008 å ha tiltrukket seg mange flere individer, med større regelmessighet i forekomstene over tid. Dette har sannsynligvis også spredt seg til nærområdene i Prestbukta.

4.1.3.4 Bergand (VU)

I artsobservasjoner.no er det registrert 11 observasjoner av bergand i området Prestbukta-Rødberg. Observasjonene begrenser seg til april-mai 1976 og januar-februar 2011 (**Figur 10**), og antakelig er flere av observasjonene samme individ.

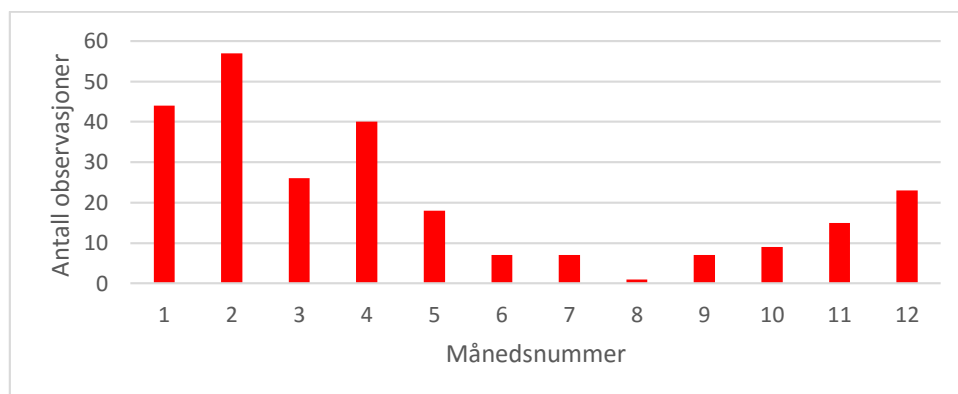
4.1.4 FISKENDER

4.1.4.1 Siland

Ved utgangen av 2015 forelå 254 observasjoner av siland på artsobservasjoner.no. Av disse var 73 observasjoner registrert i årene 1972-1979 og 146 i årene 2008-2015. Antall observasjoner årlig varierte mye i begge perioder, men lå generelt noe høyere i siste periode.

Siland hekker i området og er til stede hele året. Det er både i årene 1972-19979 og 2008-2015 gjort flest observasjoner i perioden november-mai. Det er registrert få observasjoner utover sommeren (**Figur 11**).

Antall silender per enkeltobservasjon er i stor grad sammenfallende i de to periodene, men med noe høyere gjennomsnittstall per observasjon i årene 2008-2015 enn i 1972-1979 (**Tabell 8**). Maksimaltallene er også noe høyere.

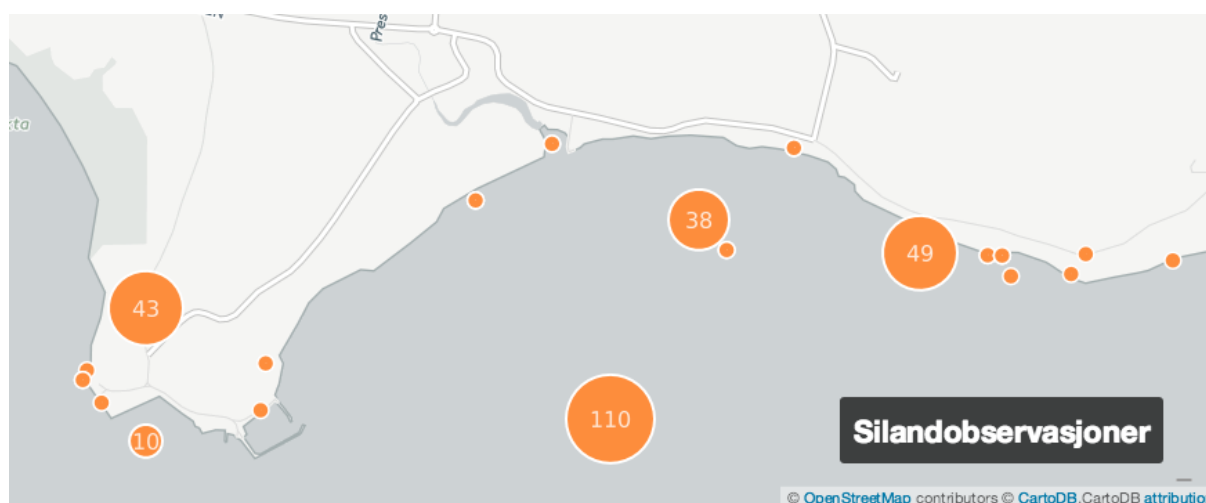

Figur 11. Siland-observasjoner månedvis fordelt i Prestbukta-Rødberg. Basert på tall fra 1971-2015.

Til sammen er 58 % av observasjonene uspesifisert på Prestbukta, men de samlede resultatene tyder likevel på at silanda først og fremst er observert i fjæreområdene langs Prestbukta og Rødberget (**Figur 12**). To områder skiller seg ut med mange observasjoner, Reinsfjæra-Slakken i øst og Rødberget i sørvest. Informasjon fra lokale informanter tyder på at dette trolig skyldes ivrige ornitologer bosatt i disse områdene (Arne Reitan, pers.medd., Ole Reitan, upublisert info.).

Tabell 8. Siland-observasjoner i Prestbukta-Rødberget i periodene 1972-1979 og 2008-2015.

Periode	Antall observasjoner årlig	Maksimum antall individer observert	Median individer per observasjon	Gjennomsnitt individer per observasjon
1972-1979	2-21	8	2	2,2
2008-2015	6-27	15	2	3,2

Figur 12. Antall silandobservasjoner totalt fra 1972-2015, registrert i artsobservasjoner.no. De to store sirklene i Prestbukta, med 110 og 38 observasjoner, er uspesifiserte på lokalitet (se **Tabell 1**).

4.1.4.2 Laksand

På artsobservasjoner.no foreligger seks observasjoner av laksand fra Prestbukta-Rødberg til og med 2015, én fra 1975 og fem fra 2010-2012. Alle observasjonene er gjort i perioden oktober-april. Fire av

observasjonene er spesifisert til lokalitet nær fjæra mellom Rein og Rødberg, og det er sett mindre flokker på opptil seks individer.

4.1.5 STOKKAND

Stokkand er den klart mest tallrike grasandarten uansett år. På artsobservasjoner.no forelå det ved utgangen av 2015 totalt 313 observasjoner av stokkand fra Prestbukta-Rødberg, 70 av disse er fra 1972-1979 og 196 er fra 2008-2015.

4.1.5.1 1970-tallet

På 1970-tallet var det stor variasjon i antall årlige observasjoner. Imidlertid ser det ut til å være gjort mange observasjoner av store flokker. Både maksimalt og gjennomsnittlig antall observerte individer per observasjon lå høyt sammenliknet med de siste årenes observasjoner (**Tabell 9**). Stokkand ble observert regelmessig gjennom hele året.

4.1.5.2 Trender 1970 - 2015

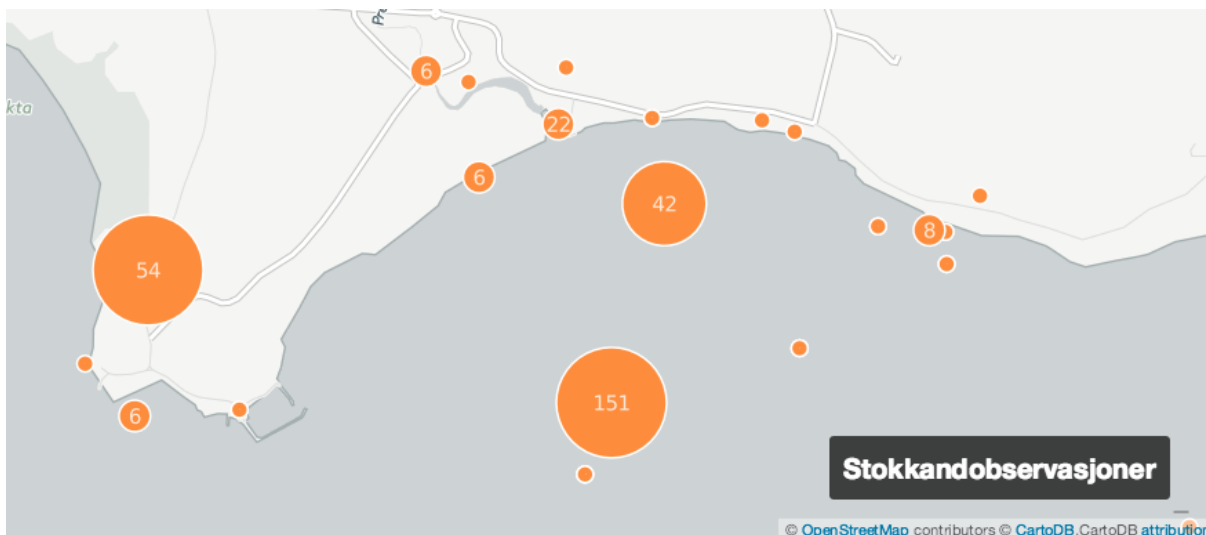
Det synes ikke å ha vært store endringer i antall årlige observasjoner fra 1970-tallet og frem til i dag, men det har vekslet mye fra år til år (**Tabell 9**). De siste årene har flokkstørrelsene som regel ligget godt under 100 individer, mens den på 1970-tallet var langt over 100 individer flere år. Det er kjent fra tidligere at antall stokkender i et lokalt område i Trondheimsfjorden kan variere mye over tid, gjennom året og fra det ene år til neste (Reitan, 1994). Hvorfor det var større flokker på 1970-tallet er det imidlertid ikke noe klart svar på.

Tabell 9. Stokkand-observasjoner i Prestbukta-Rødberget for periodene 1972-1979 og 2008-2015.

Periode	Antall observasjoner årlig	Maksimum antall individer observert	Median individer per observasjon	Gjennomsnitt individer per observasjon
1972-1979	0-23	233	7,5	29,9
2008-2015	8-52	100	9	15,2

4.1.5.3 Geografisk fordeling av stokkand-observasjoner

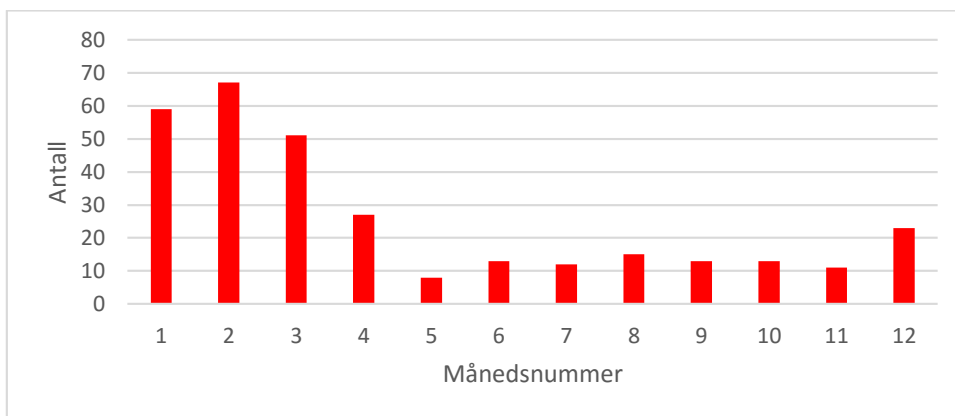
Fra 1972 til og med 2015 er det registrert 313 observasjoner av stokkand på artsobservasjoner.no. Av disse er ca. 60 % uspesifisert på lokaliteter i Prestbukta. Stokkender er registrert langs alle fjæreamrådene og grunne sjøområder, med særlig mange observasjoner ved Rødberget og utenfor Prestelvas utløp (**Figur 13**). Observasjonene ved Prestelvas utløp skyldes sannsynligvis at dette er attraktive rasteområder for ender, langgrunne fjæreamråder like ved og kort vei opp på land. Ved Rødberget har det vært mye observasjonsaktivitet de siste ti år og området ligger nært Grønningsbukta som tilbyr attraktive raste- og næringssøkssområder. Stokkender bruker også delvis sjøen i bukta og delvis åkerjorda eksempelvis på Rein (Arne Reitan, pers.medd.).

Figur 13. Fordeling av observasjoner av stokkand på enkeltlokaliteter i Rødberget og Prestbukta-området. De to store sirklene i Prestbukta, med 151 og 42 observasjoner, er uspesifiserte på lokalitet.

4.1.5.4 Variasjon av stokkand i Prestbukta – Rødberget gjennom året

Blant grasendene er det stokkanda som er mest tallrik gjennom året, og ses regelmessig både i sommer- og vinterhalvåret. Den er særlig ofte registrert gjennom vinteren og tidlig vår (**Figur 14**). I hekketiden og om sommeren finnes stokkendene i like stor grad ferskvannslokaliteter. De andre grasendene er sporadisk til stede i Prestbukta-Rødberg, med kun 13 observasjoner er registrert på artsobservasjoner.no.

Figur 14. Stokkand-observasjoner månedsvis fordelt i Prestbukta-Rødberg. Tall fra 1971-2015.

4.1.6 ANDRE GRASENDER

Foruten stokkand er også andre grasender sporadisk registrert i Prestbukta-Rødberg. For disse artene virker imidlertid Grønningsbukta å ha større betydning.

4.1.6.1 Krikkand

Totalt er det registrert sju observasjoner av krikand på artsobservasjoner.no i Prestbukta-Rødberg. Av disse er tre fra 1974-1976 og fire fra 2010-2013. Høyest registrerte antall er 13 individer. I Grønningsbukta derimot observeres krikand regelmessig. Fra 1973 til 2015 er det registrert 360 krikandobservasjoner, de fleste (343) fra og med 2009. Også på 1970-tallet var Grønningsbukta et viktigere område for krikand enn Prestbukta-Rødberg. Krikand er sannsynligvis tiltrukket av dammene i reservatet kombinert med strandengene.

4.1.6.2 Brunnakke

Det foreligger kun tre observasjoner av brunnakke i Prestbukta-Rødberg, én fra mai 1975, én fra april 2012 og én fra april 2013. Arten er derimot ofte observert i Grønningsbukta. Det forelå per desember 2015 til sammen 208 observasjoner av brunakke i Grønningsbukta i artsobservasjoner.no, hvorav de fleste fra og med 2009.

4.1.6.3 Stjertand (VU)

Det er kun registrert tre observasjoner av stjertand i Prestbukta-Rødberg, én i juni 1976, én i april 2002 og én i april 2011. Også i Grønningsbukta er den kun observert ved tre tilfeller før og åtte tilfeller etter 2009.

4.1.7 GRAVAND

Gravanda hekker årlig i strandsonen mellom Brødreskift og Rørvik. Den er mer tallrik og oftere registrert i Grønningsbukta enn østover, men hekker også flere steder mellom Fenstadjæra og Slakken, samt ved Vemundstad. Reir er funnet relativt langt unna fjæresonen (Brødreskift, 2010), men det er kjent minst fire hekkeplasser i Rødberget marine verneområde.

Bilde 4. Gravand ved Prestelvas utløp 05.06.2015. Foto: © Arne Reitan

4.1.7.1 1970-tallet

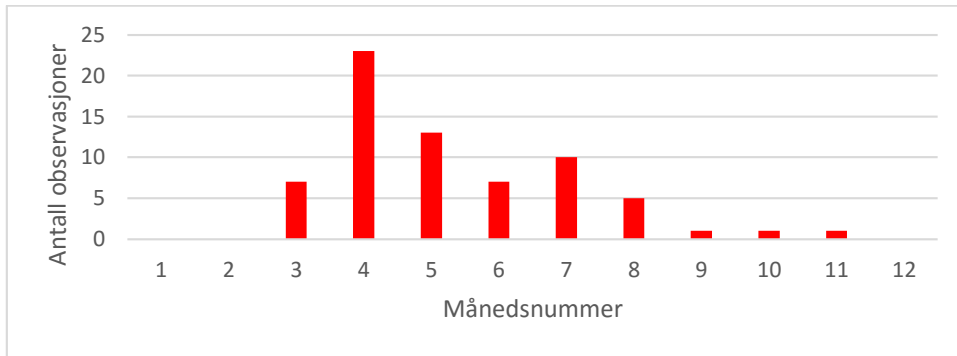
Det foreligger 18 gravandobservasjoner fra årene 1974-1977 i Prestbukta-Rødberg. Arten er en trekkfugl og er observert fra slutten av mars til begynnelsen av oktober. Området mellom Bekkenfjæra – Fenstadjæra – Prestelvas utløp (**Figur 1**) hadde særlig mange observasjoner på 1970-tallet. Den største observerte flokken besto i 9 individer, og ble sett i august 1974.

4.1.7.2 Trender 1970 - 2015

Totalt er det registrert 68 gravandobservasjoner i Prestbukta-Rødberget fra 1974 til og med 2015. Antall observasjoner årlig har variert mellom 1-11. Det synes ikke å ha vært noen endringer i gravandforekomster, antall eller observasjonssteder, mellom 1970-tallet og de senere årene.

4.1.7.3 Variasjon av gravand i Prestbukta – Rødberget gjennom året

Gravand er til stede i sommerhalvåret, og med flest observasjoner rundt etableringen ved hekkeplassene i april-mai (**Figur 15**).

Figur 15. Gravand-observasjoner månedvis fordelt i Prestbukta-Rødberget. Basert på tall fra 1971-2015.

4.1.8 SVANER

På grunn av svanenes størrelse og store popularitet kan antall og omfang av observasjoner av svaner være mer riktige enn for andre fugler.

4.1.8.1 Sangsvane

Det er registrert totalt 12 observasjoner av sangsvane i Prestbukta-Rødberget til og med 2015, fem før 2009 og sju etter 2009. Alle er observert i månedene november – april. Den største registrerte flokken besto i 12 individer. I Grønningsbukta er det registrert 22 observasjoner, alle siden 2007.

Sangsvanene i planlagte Rødberget marine verneområde er sannsynligvis fugler som for øvrig overvintrer i Strømmen-området i Rissa (Brødreskift, 2010).

Bilde 5. Sangsvaner Prestbukta 13.03.2016. Foto: © Arne Reitan

4.1.8.2 Knoppsvane

Det ble gjort noen få observasjoner av ett enkeltindivid i august 1976, flere steder i bukta.

4.1.9 GJESS

4.1.9.1 Grågås

Totalt er det registrert 26 observasjoner av grågås i Prestbukta- Rødberget fra 1975 til 2015. Av disse ble tre observasjoner gjort på 1970-tallet, tre på 1990-tallet og 20 i årene 2009-2015. Dette representerer en klar økning i forekomster av grågås. Høyest registrerte antall på 1970-tallet var 9 individer, på 1990-tallet 35 individer, og i årene 2009-2015 160 individer. Grågås er registrert i hele området, fra Rødberget til Slakken.

Grønningsbukta er et klart viktigere område for grågåsa enn Prestbukta-Rødberg. Mellom 2009 og 2015 er det registrert hele 365 grågåsobservasjoner i Grønningsbukta.

4.1.9.2 Kortnebbgås

I perioden 1976-2012 er det kun registrert fire kortnebbgåsobservasjoner i Prestbukta-Rødberg, én i 1976 og tre i 2010-2012. Det antas at Grønningsbukta er viktigere som rasteplass under trekkene, og det er i perioden 1993 – 2015 registrert 72 observasjoner i artsobservasjoner.no.

4.1.9.3 Kanadagås

Kanadagås er lett kjennelig med sin størrelse og hode- og halstegninger. Det er registrert 11 observasjoner av kanadagås i Prestbukta-Rødberget fra og med 1996 til og med 2015. De største registrerte flokkene var på hele 97 individer.

4.1.9.4 Andre gjess

Det er registrert fire andre gåseartobservasjoner i Prestbukta-Rødberg, de fleste med få observasjoner: Ringgås – sju observasjoner, hvitkinngås – tre observasjoner, tundragås – én observasjon, og stripegås - én observasjon. Ingen av disse artene ble registrert før 1998. Disse gjessene er sannsynligvis kun sporadisk til stede.

4.2 Måker, terner, joer og alkefugler

De større måkeartene dominerer tallmessig, og både svartbak og gråmåke observeres normalt gjennom hele året, sildemåke om sommeren. De er ofte observert i fjærområdene, ved Rødberg, rastende på sjøen og flygende gjennom Prestbukta og over dyrkamark. Her omtales nærmere de rødlistede artene fiskemåke, hettemåke, makrellterne og tyvjo, samt rødnebbterne og alkefugler.

4.2.1 FISKEMÅKE (NT)

Bilde 6. Fiskemåker og tjeld ruger begge på nausttak langs sjøen. Prestbukta 28.05.2012. Foto: © Arne Reitan

Fiskemåke betraktes som en vanlig art både i tilknytning til fjæreområdene og dyrkamarka. Imidlertid er det registrert kun 258 observasjoner av fiskemåke på artsobservasjoner.no eller Artskart, derav 131 i årene 1972-1979 og 112 i årene 2008-2015.

4.2.1.1 1970-tallet

Antall årlige observasjoner av fiskemåke i Prestbukta-Rødberget varierer mye (**Tabell 10**). Arten er registrert regelmessig fra april til september, men det fins også noen enkeltobservasjoner fra høst- og vinterstid. På 1970-tallet ble det observert relativt mye fiskemåke på dyrkamarka. Store antall ble registrert ved flere tilfeller, hvorav det høyeste antallet ble estimert til 1300-1500 individer på jordene på flatbygda vestover fra Rein den 4. mai 1975. Arten ble observert hekkende i store flokker på dyrkamarka gjennom hele 1970- og 1980-tallet.

Tabell 10. Fiskemåkeobservasjoner i Prestbukta-Rødberget for periodene 1972-1979 og 2008-2015.

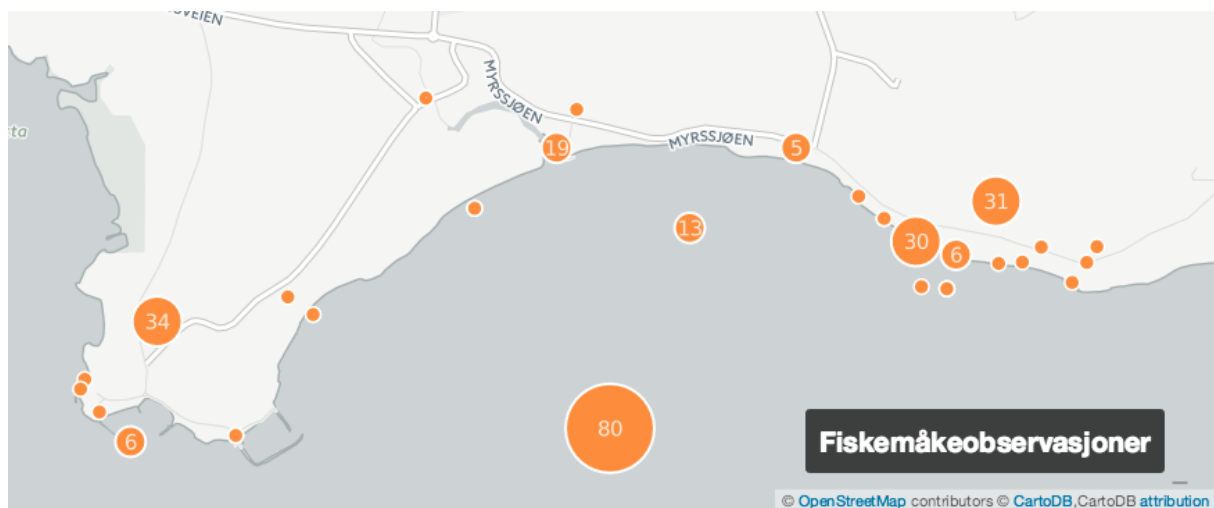
Periode	Antall observasjoner årlig	Maksimum antall individer observert	Median individer per observasjon	Gjennomsnitt individer per observasjon
1972-1979	2-52	60	1	2,9
2008-2015	1-26	435	6	32,3

4.2.1.2 Trender 1970 - 2015

Nasjonale trender viser at fiskemåkebestanden har gått betraktelig ned siden 1980-tallet. De siste årene er det registrert mellom 1 og 26 (median 13,5) observasjoner i Prestbukta-Rødberget området årlig (**Tabell 10**). Dette er lave tall sett i forhold til observasjonsinnsatsen de siste årene. Enkelte større flokkobservasjoner i Prestbukta flere av årene gir imidlertid høye middelerverdier for antall individer per observasjon. På artsobservasjoner.no er det registrert relativt mange fiskemåkeobservasjoner i januar-mars i forhold til at den normalt kommer tilbake først i siste halvdel av mars. Samtidig er det gjort forholdsvis få registreringer vår og sommer, trolig grunnet underrapportering av en art som anses som vanlig.

4.2.1.3 Geografisk fordeling av fiskmåke-observasjoner

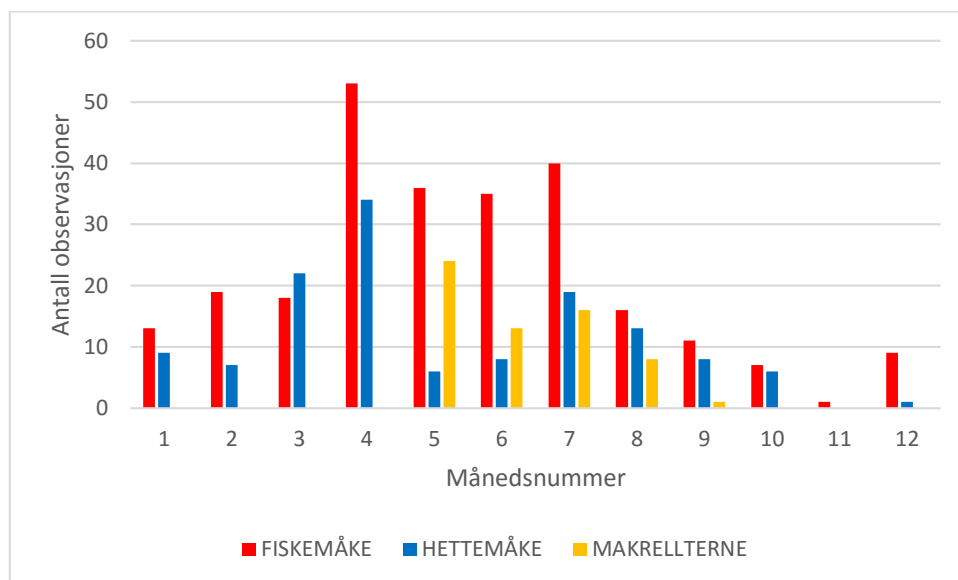
Fiskemåke er vanligvis registrert langs fjæreområdene i hele området fra Slakken til Rødberg. Noen områder har flere observasjoner enn andre enkeltlokaliteter, som Rødberg, Reitan-Slakken og Prestelvas utløp (**Figur 16**). Dette skyldes nok delvis høyere ornitologisk registreringsaktivitet i disse områdene.

Figur 16. Fiskemåkeobservasjoner fordelt på enkeltlokaliteter i Rødberg- og Prestbukta-området. De to store sirklene i Prestbukta, med 80 og 13 observasjoner, er uspesifiserte på lokalitet.

4.2.1.4 Variasjon av fiskemåke i Prestbukta – Rødberget gjennom året

Fiskemåke er først og fremst til stede om våren-sommeren (**Figur 17**). Noen få individer av fiskemåke kan ses om vinteren, men den kommer som regel i siste del av mars – begynnelsen av april.

Figur 17. Observasjoner av fiskemåke, hettømåke og makrellterne månedvis fordelt i Prestbukta-Rødberg. Basert på tall fra 1971-2015.

Bilde 7. Fiskemåker utnytter mat både på åker og langs sjøen. Prestbukta 16.04.2016. Foto: © Ann Kari Ulveseth

4.2.2 HETTEMÅKE (VU)

Det er registrert 133 hettømåkeobservasjoner på artsobservasjoner.no/Artskart fra 1972 til 2015, derav 49 i 1972-1979 og 70 i 2008-2015.

Det er som regel blitt observert få individer samlet. Det registrerte maksimumstallet var 15 individer på 1970-tallet og 20 i årene 2008-2015. Kun 54 av observasjonene er spesifisert på enkeltlokalitet (mer detaljert enn Prestbukta).

Hettemåke er først og fremst til stede om våren-sommeren (**Figur 17**). Noen få individer av hettemåke kan ses om vinteren, men den kommer som regel i siste del av mars – begynnelsen av april: Den er som regel mer uregelmessig til stede enn fiskemåke og på streif i området.

4.2.3 MAKRELLTERNE (EN)

Bilde 8. Makrellterne Prestbukta 10.06.2012. Foto: © Arne Reitan

Mange terneobservasjoner registrert i artsobservasjoner.no er ikke artsbestemt, men er sannsynligvis i stor grad makrellterne. Vi behandler kun artsbestemte terner i det følgende. På artsobservasjoner.no er det registrert 62 observasjoner av makrellterne i Prestbukta-Rødberget fra 1971 til 2015. Av disse ble 20 observasjoner gjort på 1970-tallet og 38 i årene 2008-2015. Arten er observert fra mai til begynnelsen av september. Som regel er det observert kun få individer hver gang, med et maksimalt antall på 17 individer registrert samtidig. Observasjonene er gjort langs hele fjæra fra Rødberget til Slakken. Vi ser ingen klare trender verken i antall fugler over tid, tidspunkt på året, eller observasjonslokalitet. Makrellterne er først og fremst til stede i hekketiden om våren-sommeren (**Figur 17**).

4.2.4 RØDNEBBTERNE

På artsobservasjoner.no er det registrert 14 rødnebbterneobservasjoner i Prestbukta-Rødberget fra 1973 til 2015. Av disse var 12 observert på 1970-tallet og 2 i årene 2008-2015. Som regel er det observert 1-2 individer samtidig, men med ett unntak fra juli 1975 der det ble registrert en flokk på 34 individ. Alle var terner, men kun 16 ble sikkert artsbestemt som rødnebbterner.

4.2.5 TYVJO (NT)

På artsobservasjoner.no er det registrert 21 observasjoner av tyvjo, derav 13 på 1970-tallet og sju fra og med 2008. Arten er sett fra juni-september, og observasjonene er fra hele fjæra mellom Rødberget og Slakken.

4.2.6 ALKEFUGLER

Det er registrert 38 alkefuglobservasjoner i Prestbukta-Rødberg, derav 17 teister, 14 alker, fem alkekonger og 2 lomvier. Kun tre av disse observasjonene er fra 1970-tallet. Alle deler av Prestbukta er besøkt av alkefugler. Teist er sett nær fjæra fra Rødberget til Slakken.

4.3 Vadefugler

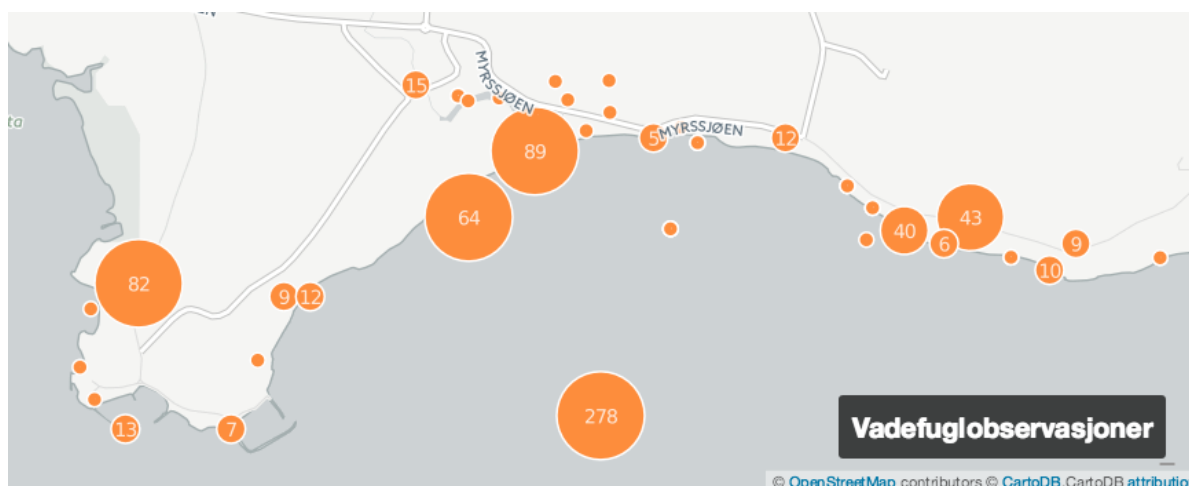
Vadefuglene er karakteristisk for og sterkt knyttet til fjæreområdene. I Prestbukta-Rødberget er det registrert 25 vadefuglarter (**Tabell 11**). Mange av disse hekker i eller nær fjæra. Alternativt hekker de på nærliggende dyrkamark og bruker fjæra som næringssøksområde. Fjæreområdene er særlig mye brukt til næringssøk av rastende fugl under trekk. Videre er noen vadefuglarter til stede også om vinteren, og søker etter mat i fjæra.

Dette betyr at fjæreområdene i stor grad kan inndeles i tre funksjonsområder; hekkeplasser, rasteplasser for fugler under trekk og overvintrings-områder. Det foregår stor utveksling av fugler mellom fjæreområdene og dyrkamarka. Fjæreområdene brukes til næringssøk ved lavere vannivåer, mens dyrkamarka brukes ved flo sjø.

Tabell 11. Observerte vadefugler i Prestbukta-Rødberget fra 1972 til 2015. Vinter = forekomst om vinteren. År1 og År2 = første og siste år registrert i artsobservasjoner.no/Artskart. Mndr = månedsnummer for registrerte måneder. Rekkefølgen av arter er alfabetisk etter vitenskapelig navn.

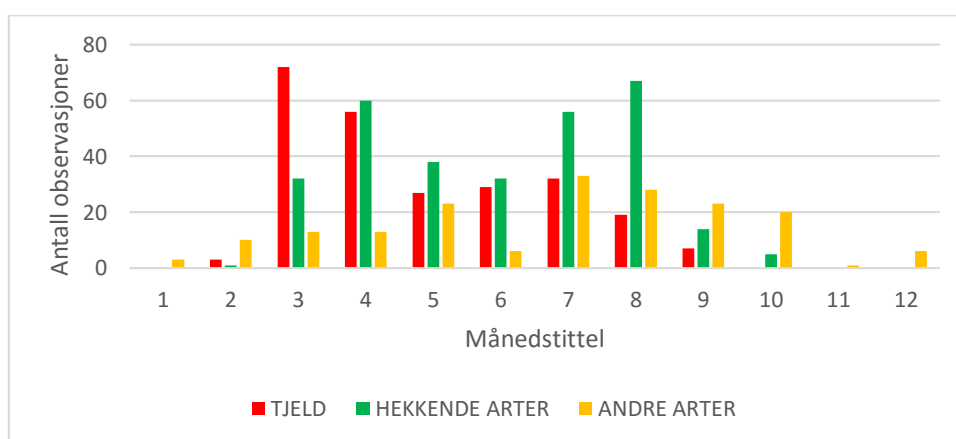
Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rød- liste	Obser- vasjoner	Hekke- art	Trekk- tidene	Vin- ter	År1	År2	Mndr
Haematopodidae	Tjeldfam.								
Haematopus ostralegus	Tjeld		246	X			1972	2016	2-9
Charadriidae	Lofamilien								
Charadrius hiaticula	Sandlo		36	X	X		1973	2015	3-9
Pluvialis apricaria	Heilo		23		X		1974	2015	4-10
Pluvialis squatarola	Tundralo		13		X		1973	2011	7-10
Vanellus vanellus	Vipe	EN	78	X			1972	2015	3-10
Scolopacidae	Snipefam.								
Actitis hypoleucos	Strandsnipe		63	X			1972	2015	4-10
Arenaria interpres	Steinvender		6			X	1973	2009	1-2,6,9,12
Calidris alba	Sandløper		1		X		1974	1974	7
Calidris alpina	Myrsnipe		25		X		1973	2014	4-5,7-10
Calidris canutus	Polarsnipe		7		X		1973	2006	5,9-10
Calidris ferruginea	Tundrasnipe		1		X		1976	1976	9
Calidris maritima	Fjæreplytt		33			X	1972	2015	1-5,8-9,12
Calidris minuta	Dvergsnipe		1		X		2011	2011	7
Calidris temminckii	Temmincksnipe		3		X		2007	2013	7-8
Gallinago gallinago	enkeltbekkasin		1		X		2009	2009	3
Limosa lapponica	Lappspove		5		X		1973	1976	9-10
Lymnocyrtus minimus	kvartbekkasin		1				2014	2014	11
Numenius arquata	Storspove	VU	62	X	X		1972	2015	3-8
Numenius phaeopus	småspove		26		X		1975	2015	4-8
Philomachus pugnax	brushane	EN	17		X		1973	2013	5,7-10
Scolopax rusticola	rugde		6		X		1973	2012	3-4
Tringa glareola	grønnstilk		1		(X)		2013	2013	7
Tringa nebularia	gluttsnipe		6		X		1976	2013	5-6,8
Tringa ochropus	skogsnipe		2		(X)		2012	2013	4
Tringa totanus	rødstilk		66	X			1972	2013	2,5-10
Sum			729						

Vadefugler er så godt som utelukkende observert i fjæreområdene mellom Rødberget og Slakken (**Figur 18**). De viktigste områdene totalt sett er fra Prestelvas utløp og vestover mot Fenstadfjæra. Videre er det særlig mange observasjoner i Reitan-fjæra og på Rødberg, der det foregår mye ornitologisk aktivitet.

Figur 18. Vadefugl-observasjoner fordelt på enkeltlokaliteter i Rødberg- og Prestbukta-området. Den største sirkelen i Prestbukta, med 278 observasjoner, er uspesifisert på lokalitet.

Vadefuglenes tilstedeværelse avhenger av om de hekker her eller er på trekk, bruker området til resting eller overvintring. Tjeld er den mest tallrike vadefuglarten, og er særlig ofte observert i mars-april. Den hekker jevnt langs fjæreområdene i Prestbukta-Rødberg. De andre artene som hekker i tilknytning til fjæreområdene er til stede fra mars til starten av oktober (**Figur 19**). Øvrige arter er først og fremst trekkende fugler som raster i fjæreområdene og fugler som hekker i nærheten og søker næring i fjæra. Om vinteren er det stort sett bare fjæreplytt som er regelmessig sett i fjæra.

Figur 19. Vadefugl-observasjoner månedsvis fordelt i Prestbukta-Rødberg. Hekkende arter inkluderer her rødstilk, sandlo, storspove, strandsnipe og vipe, som alle hekker i tilknytning til fjæreområdene. Basert på tall fra 1971-2015.

4.3.1 HEKKENDE VADEFUGLER

Vadefuglene tjeld, sandlo, vipe, storspove, rødstilk og strandsnipe hekker i og ved fjæreområdene.

4.3.1.1 Tjeld

Fra 1972 til 2015 er det registrert 245 observasjoner av tjeld i Prestbukta-Rødberget på artsobservasjoner.no. I tillegg nevnes én vinterobservasjon i 2016, som viser overvintring i området (**Tabell 11**). Arten er normalt til stede fra mars til september. Den hekker både i fjærekantene og på tilgrensende dyrkamark, og søker næring i fjæra.

4.3.1.2 Sandlo

Det hekker noen få par sandlo i området. Den bruker fjæreamrådene både til hekkeplass og næringssøk, og er observert fra mars til september (**Tabell 11**).

4.3.1.3 Vipe (EN)

Av 78 vipeobservasjoner i Prestbukta-Rødberget er 36 fra 1970-tallet og 34 fra 2008-2015. Den totale observasjonsinnsatsen er langt høyere i siste periode, noe som tyder på at arten er omtrent borte fra tidligere hekkeplasser i området. I 2014-2015 er det kun registrert fire observasjoner totalt. Vipe har tidligere brukt fjæreamrådene både til hekkeplass og næringssøk, og har vært observert fra mars til oktober (**Tabell 11**). Vipe er blitt kraftig redusert i populasjonsstørrelser over store områder og er kommet inn på rødlistene, nå med rødlistestatus EN (sterkt truet).

4.3.1.4 Storspove (VU)

Det er registrert 62 storspoveobservasjoner i Prestbukta-Rødberget fra 1972 til 2015, derav 26 i årene 1972-1979 og 34 i årene 2008-2009. Arten har vært i tilbakegang, men hekker fortsatt i noen få par årlig, særlig på dyrkamarka. Den bruker fjæreamrådene til næringssøk, og er observert fra mars til august (**Tabell 11**).

4.3.1.5 Rødstilk

Det er registrert 66 rødstilkobservasjoner i Prestbukta-Rødberget på artsobservasjoner.no, derav 39 på 1970-tallet og 23 i årene 2008-2015. Dette kan bety en nedgang i forekomsten. Arten hekker regelmessig langs stranda. Den bruker fjæreamrådene både til hekkeplass og næringssøk, og er normalt observert fra mai til september (**Tabell 11**).

4.3.1.6 Strandsnipe

Det er registrert 63 strandsnipeobservasjoner i Prestbukta-Rødberget på artsobservasjoner.no, derav 29 i årene 1972-1979 og 32 i årene 2008-2015. Arten bruker fjæreamrådene både til hekkeplass og næringssøk, og er observert fra april til oktober (**Tabell 11**).

4.3.2 VADEFUGLER PÅ TREKK

De fleste vadefuglartene bruker fjæreamrådene i Prestbukta-Rødberget til næringssøk under trekk. Karakteristiske arter som bruker fjæreamrådene i trekketidene inkluderer **brushane (EN)**, **småspove**, **storspove (VU)** og **lappspove**, **sandlo**, **heilo**, og **tundralo**, småvaderne **polarsnipe**, **sandløper**, **dvergsnipe**, **temmincksnipe**, **tundrasnipe** og **myrsnipe**, samt arter som hekker i tilgrensende habitater som **enkeltebekkasin** og **rugde**. Flere av disse vadefuglartene kan være til stede gjennom sommeren, og kan også være hekkende enkelte år.

4.3.3 VINTERFOREKOMSTER AV VADERE

I vinterhalvåret er de mest karakteristiske vadefuglartene i Prestbukta-Rødberget **fjæreplytt** og **steinvender**. Begge er også registrert observert gjennom større del av året i fjæreamrådene (**Tabell 11**). Det foreligger i tillegg noen observasjoner av tjeld og rødstilk om vinteren.

4.4 Lommer og lappedykkere

4.4.1 LOMMER

Av fire mulige lomarter er alle unntatt gulnebbblom registrert i både Prestbukta og Grønningsbukta. Islom er observert og registret to ganger før 1990, hvorav den ene i Prestbukta og den andre i

Grønningsbukta. Det skal også være sett gulnebbblom (NT) på 1970-tallet, men denne observasjonen er ikke innrapportert eller verifisert.

De aller fleste registreringer gjelder storlom (56,0 %) og smålom (43,4 %). Foruten én observasjon fra juli 1996, er alle storlomobservasjoner gjort etter 2009. Smålom ble sett i Prestbukta i 1975 og 1976 og i Grønningsbukta i 1994. Alle disse observasjonene ble foretatt i mai. Øvrige lomobservasjoner er gjort fra og med 2007, og lommene observert gjennom hele året.

Per 31. desember 2015 var det innlagt 302 lomobservasjoner på artsobservasjoner.no/Artskart. Observasjonene ble gjort mellom Brødreskift i vest og Vemundstad i øst. De fleste av disse (293) ble foretatt innen enten Prestbukta, Grønningsbukta, eller ved Rødberget, altså i det foreslåtte Rødberget marine verneområde. Totalt for alle lomartene er det registrert kun 8 observasjoner fra før 2009.

Observasjoner av lommer er i mange tilfeller avhengig av optisk utstyr som kikkert og teleskop. Teleskop har blitt mer vanlig de senere årene, og kan være en av grunnene til økt antall lomobservasjoner etter 2008. I tillegg har fugleinteressen i området økt de senere årene, noe som medfører at sammenlikninger mellom år neppe gir et uttrykk for reelle økninger i lomforekomster selv om dette kan være tilfelle.

Det store flertallet av observasjonene er gjort i Grønningsbukta (ca. 84 %). Dette kan være et uttrykk både for observasjonsinnsatsen og for særlig gode muligheter til å observere fugl på vatn fra fugletårn og andre utsiktspunkter.

De fleste lomobservasjoner er gjort i sommerhalvåret, 87 % fra april til september. April (23 %) og mai (21 %) utpeker seg som månedene med størst observasjonsfrekvens. Dette tyder på at området er særlig viktig for fugler på vei til hekkevann i skogområdene.

Vinterforekomster utgjør samlet relativt få observasjoner, totalt for månedene oktober-februar er det kun gjort 26 observasjoner (9,0 %). Dette er et helt annet og nytt mønster enn det som var antatt på 1970-tallet, da det var mest fokus på overvintrende små- og storlom. Både Prestbukta og Grønningsbukta antas derfor først og fremst å være viktige næringssøksområder vår, sommer og høst for hekkende fugler med tilholdssted ved nærliggende hekkevann.

4.4.2 LAPPEDYKKERE

Det var kun kjent én observasjon av dykker i Prestbukta fra 1970-tallet, en vinterobservasjon av en toppdykker (NT). Dette er fortsatt den eneste kjente observasjon av toppdykker fra området.

Fra og med 2010 foreligger 25 observasjoner av dykkere, hvorav flest (21) horndykker (VU), samt noen få (4) dvergdykkere (VU). To horndykkere er observert i Prestbukta (uspesifisert på detaljert lokalitet) og to ved Rødberget (horndykker). To (dvergdykkere) er registrert ved Vemundstad. De øvrige dykkerne er sett i Grønningsbukta. Generelt er flest lappedykkere blitt sett i mars-mai.

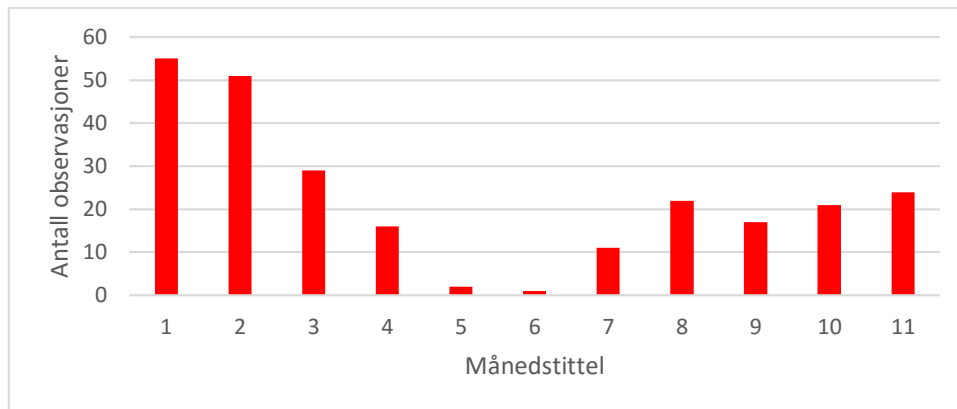
4.5 Skarver

4.5.1 STORSKARV

På artsobservasjoner.no er det registrert 249 observasjoner av storskarv i Prestbukta-Rødberget fra 1977 til 2015. Arten var sjelden i området på 1970- og 1980-tallet, og kun seks observasjoner er kjent fra 1977-1978. Arten ble i økende grad sett fra 1993, og mange observasjoner ble registrert utover de neste årene. I årene 2008-2015 er det registrert hele 216 observasjoner. Det har altså vært en klar økning de siste 20 årene.

Storskarv er særlig sett rundt Rødberget og ved Prestelvas utløp, men kan være til stede over hele Prestbukta. Den er observert også østover langs fjæreområdene i Berga (Slakken-Bjønna fjurru).

Storskarv er sett gjennom hele året, men særlig gjennom vinterhalvåret (**Figur 20**). Arten er registrert jevnlig fra august til april, men de fleste registreringene stammer fra januar-februar. Det er også gjort noen få registreringer i mai-juli. Manglende observasjoner i mai-juli kan skyldes underreportering (Arne Reitan, pers.medd.). Storskarvene er fugler på næringssøk i Prestbukta og Rødberget marine verneområde.

Figur 20. Storskarv-observasjoner månedsvis fordelt i Prestbukta-Rødberget. Basert på tall fra 1971-2015.

4.5.2 TOPPSKARV

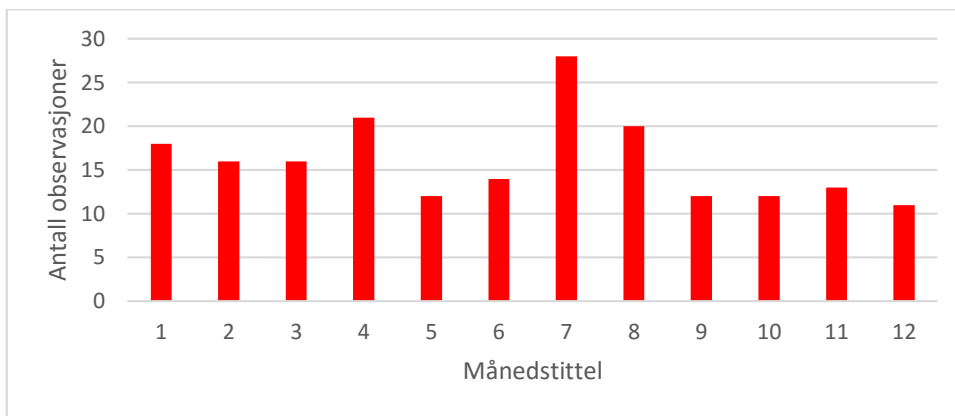
Toppskarven er sjelden i Trondheimsfjorden, og i området Prestbukta-Rødberget er kun to observasjoner kjent, én i 1977 og én i 2009.

4.6 Gråhegre

Det er registrert 193 observasjoner av gråhegre i Prestbukta-Rødberget fra 1972 til 2015. Av disse ble 59 registrert på 1970-tallet og 124 i årene 2008-20015. Det dreier seg først og fremst om fiskende hegrer som bruker fjæreamrådene. Gråhegrer er observert på hele strekningen fra Rødberget til Slakken. Fiskeaktiviteten skjer både ved flo og fjære sjø.

Gråhegre hekker i store kolonier. Det har i seinere år vært en hekkekoloni i tilknytning til Prestbukta, mens nærmeste hekkekolonier på 1970-tallet lå ved Steina, 1,5 km nordøst for Slakken, samt i Brødreskiftmarka vest for Grønningsbukta (Brødreskift, 2010).

Gråhegre er observert regelmessig gjennom hele året (**Figur 21**).

Figur 21. Gråhegre-observasjoner månedsvis fordelt i Prestbukta-Rødberg. Basert på tall fra 1971-2015.

4.7 Terrestriske arter

4.7.1 TRANE

Det er registrert 21 observasjoner av trane i Prestbukta-Rødberg, alle etter år 2000. I samme periode har det også vært mange trane-observasjoner i andre områder på Stadsbygd fra april til september, også hekkende fugler. Alle nærliggende fjæreamråder og dyrkamark, fra Rødberget til Slakken, er brukt av næringssøkende og rastende traner. Den har hekkel plasser flere steder på Stadsbygd (Arne Reitan, pers.medd.)

4.7.2 HAVØRN

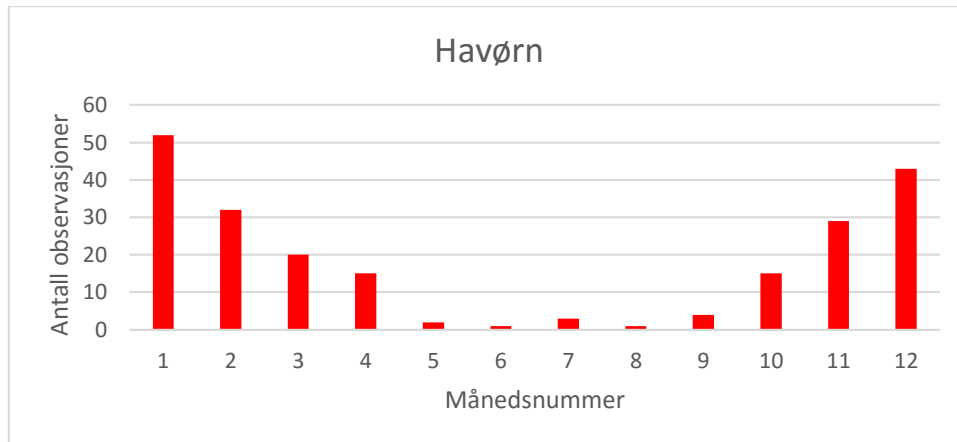

Bilde 9. Havørn over Prestbukta 04.08.2015. Foto: © Arne Reitan

Havnørn er nå en vanlig fugl å se i og ved Rødberget marine verneområde. I løpet av 1970-tallet ble det kun registrert seks havnørnobservasjoner i området Prestbukta-Rødberg. I årene 2009-2015 er det derimot registrert 210 havnørnobservasjoner i området, noe som tyder på en kraftig økning. Det er dessuten observert opptil sju individer samtidig, noe som kan tyde på god næringstilgang. Havnørn

lever i høy grad av fisk (levende og døde), og har tilgang til store næringsressurser i fjærområdene i Prestbukta.

Havørna observeres jevnlig over hele året, og er sett både i fjæra, i flukt over fjæra, samt langs kantsonene mot fjæra. Den søker næring gjennom marine organismer, levende og død fisk og evertebrater. Havørn er sett i alle deler av området, fra Rødberget til Slakken. Den er imidlertid oftere observert i vinterhalvåret enn om sommeren (**Figur 22**). Arten hekker innen få kilometer fra Prestbukta.

Figur 22. Havørn-observasjoner månedsvis fordelt i Prestbukta-Rødberg. Basert på tall fra 1971-2015.

4.7.3 RINGDUE

På artsobservasjoner.no er det registrert 19 observasjoner av ringdue i Prestbukta-Rødberg, antakelig er alle knyttet til fjærområdene. Av disse er fire registrert på 1970-tallet og 14 i perioden 2008-2015. Ringdue er sett i alle fjærområdene, antakelig på næringssøk.

4.7.4 SPURVEFUGLER GENERELT

Mange spurvefuglarter bruker fjærområdene. Som regel dominerer store arter som kråke, og tallrike arter på trekk som trost og piplerke. Spurvefugler er til stede i alle fjærområdene, antakelig for det meste på næringssøk. Mange arter hekker også på dyrkamark og i trær og busker i tilknytning langs sjøen. Noen arter hekker også i fjærekantene, som skjærpiplerke og linerle. Arter som er registrert og antall observasjoner av hver art går fram av **Vedlegg 3**.

4.7.5 BERGIRISK (NT)

På artsobservasjoner.no er det registrert 27 observasjoner av bergirisk i Prestbukta-Rødberg, derav 19 på 1970-tallet og seks i årene 2008-2015. Arten er sett i området Rødberget – Slakken mellom april og august.

Endringen i observasjonsantall skyldes trolig at arten er oversett, og er neppe et uttrykk for reell nedgang. Her bør en prioritere å sjekke tidligere sikre hekkelokaliteter for sikrere kunnskap om eventuell nedgang. Arten hekker i berglendt terreng langs stranda.

4.7.6 SANGLERKE (VU)

På artsobservasjoner.no er det registrert 41 observasjoner av sanglerke i Prestbukta-Rødberg, derav 21 på 1970-tallet og 20 i årene 2008-2015. Tatt i betraktning den økte observasjonsinteressen de siste årene representerer disse tallene trolig en nedgang i forekomstene av sanglerke. Sanglerke har i alle år vært kjent av mange på bygda, sangen er også lett å kjenne igjen, og arten har vært betraktet som et kjærnt innslag på dyrkamarka. Sanglerke er observert langs alle fjærområdene, fra Rødberget

til Slakken. Den er sett søke næring i fjæra. Arten hekker både på dyrkamarka og i kantsonene langs fjæra. Sanglerke er sett mellom mars og oktober.

4.7.7 STÆR (NT)

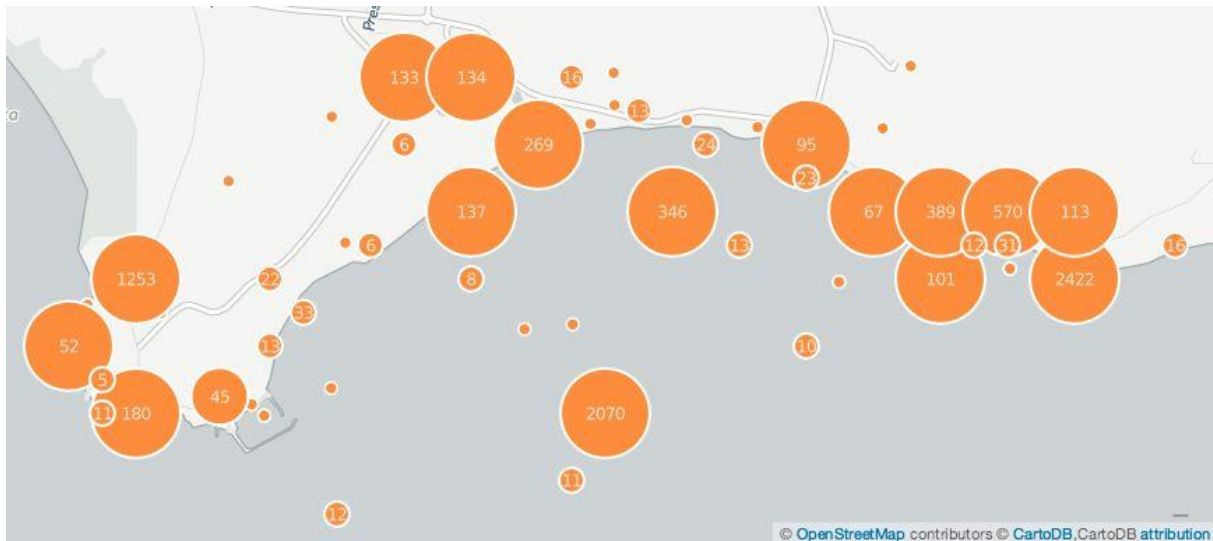
Bilde 10. Stær. Foto: © Arne Reitan

På artsobservasjoner.no er det registrert 123 observasjoner av stær i Prestbukta-Rødberget fra 1972 til 2015, derav 35 på 1970-tallet og 85 i årene 2008-2015. Ulikheter her antas å skyldes ulike grader av rapportering av stær i fjærenære områder. Stær er registrert i alle fjæreamrådene og tilstøtende biotoper i Prestbukta-Rødberg. Det foreligger observasjoner fra hele året.

Det er sett flokker på flere hundre individer på næringssøk i fjæra. Bl.a. ble det i august 1975 observert to store flokker i Fenstadfjæra. Den ene talte 224 individer observert øverst i fjæra, samtidig med en mer spredt flokk observert i tangbeltet på hele 350 individer. Slike flokker er ved flere anledninger også registrert ved Prestelvas utløp.

5 Geografisk fordeling av fugl i Prestbukta - Rødberg

Alle fugleobservasjoner i Prestbukta og ved Rødberget er fordelt på enkeltlokaliteter. To lokaliteter er uspesifiserte Prestbukta. Også lokaliteten Slakken i øst inneholder observasjoner som er uspesifiserte på enkeltlokaliteter, dels observasjoner fra sjø og fjære, og dels fra skogen. De øvrige observasjonene fordeler seg fra Rødberget i sørvest til Slakken i øst (**Figur 23**). Den ene Rødberg-lokaliteten (Rødberg, Stadsbygd, **Vedlegg 4**) inneholder også mange observasjoner fra et videre område, men er her gitt som en spesifisert enkeltlokalitet. Totalt for alle fugler er det tre områder som skiller seg ut med mange observasjoner, Rødberg-området, rundt utløpet av Prestelva, og fra Reinsfjæra til Slakken-bergene, som er østligste grense for Rødberget marine verneområde.

Figur 23. Observasjoner av fugler (alle arter inkludert) i Rødberg-Prestbukta-området. De store sirkelene i Prestbukta, med 2070 og 346 observasjoner, er uspesifisert på lokalitet.

Ulike fuglegrupper og -arter bruker delområder i Rødberget marine verneområde forskjellig (**Kapittel 4**). For å se nærmere på fordelingen, inkluderer vi videre her kun observasjoner som er gjort på spesifiserte lokaliteter, altså utelukkes de 2416 uspesifiserte observasjonene i **Figur 23**. Videre er observasjoner av skog-arter på Slakken-lokaliteter ikke inkludert. Det blir da en total liste på 3720 observasjoner til og med 2015 som er spesifisert på enkeltlokalitet.

Arter som er til stede i de fleste områdene inkluderer større måkeartene, samt troster og pipplerker langs fjærearealene. Generelt er hekkende fugler av alle arter ofte å se langs fjæreområdene i hekketiden.

Alle arter av dykkender bruker alle delområder av Prestbukta-Rødberg, både dypere vann, grunne områder og områder langs fjærene. Ærfugl er som regel oftere å se i gruntvannsområdene enn i mer dypere sjø, men også langs fjæra. Sjørørre ligger oftere over dypere sjøområder enn nærmere land. Grasender ligger som regel nær fjæra, men stokkandflokker kan også holde til på gruntvannsområder lenger ut. Gravand er for det meste knyttet til fjæreområdene (**Tabell 12**).

Svaner, gjess og trane er vanligvis observert langs fjæreområdene. Fiskemåke og hettemåke søker mat både i fjæra og langs grunnere sjøpartier. Ternene flyr som regel nær fjæra. Både skarver og gråhegre ses som oftest nær fjæra (**Tabell 12**).

Mange fuglegrupper bruker nesten utelukkende fjæreområdene. Dette inkluderer vadefuglene, havørn, ringdue, bergirisk, sanglerke og stær (**Tabell 12**). De fleste som bruker fjæra, bruker dels også dyrkamarka.

Tabell 12. Geografisk fordeling av observasjoner i Prestbukta-Rødberget mellom 1971 og 2015.
Områdeinndeling: se **Tabell 1** og **Figur 2**.

Art/gruppe Område nr.:	Rødberget		Fjæreområdene				Gruntvannsområder 7-8	Dype områder 9	Dyrkamark Ovf. fjæra
	1	2	3	4	5	6			
Ærfugl	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Sjørørre	X	X	X	-	X	-	X	X	?
Andre dykkender	X	X	X	X	X	X	X	X	?
Fiskender	X	X	X	X	X	X	X	-	X
Stokkand	X	X	X	X	X	(X)	X	(X)	X
Andre grasender	X	-	-	-	X	-	-	-	X
Gravand	X	X	X	X	X	X	-	-	X
Svaner	X	-	X	X	X	-	X	-	X
Gjess	X	X	X	X	X	-	-	-	X
Fiskemåke	X	X	X	X	X	X	X	-	X
Hettemåke	X	X	X	X	X	X	X	-	X
Terner	X	X	X	X	X	X	-	-	-
Tyvjo	X	?	X	?	X	?	X	X	X
Alkefugler	X	X	-	-	X	X	?	?	-
Vadefugler	X	X	X	X	X	X	-	-	X
Lommer	X	-	-	-	X	-	?	?	-
Lappedykkere	X	X	-	-	X	-	-	-	-
Storskarv	X	X	?	X	X	?	X	-	-
Gråhegre	X	X	X	X	X	X	X	-	-
Trane	X	-	X	X	X	X	-	-	X
Havørn	X	X	X	X	X	X	-	-	X
Ringdue	X	-	X	X	X	X	-	-	X
Bergirisk	X	X	-	X	X	X	-	-	?
Sanglerke	X	X	X	X	X	-	-	-	X
Stær	X	X	X	X	X	X	-	-	X

5.1 Fjærearealene

Alle fuglegruppene og de fleste fugleartene bruker fjæreområdene (**Tabell 12**). Det foregår mye næringssøk i fjæra, fra øverst i fjæresonen og ned til tangsonen ved fjære sjø. Fjæresonen er mye brukt av både stær, ender og mer terrestriske fugler som søker næring i fjæra.

Ulike fjæretyper som sandfjære, rullesteinsfjære og strandberg blir brukt av ulike arter. De fleste fugler søker næring i sand- og muddarfjæreområdene.

Områdene i sørvest ved Rødberget og i øst ved Slakken inneholder mye strandberg nær sjøkanten. Disse inneholder de viktigste hekkeplassene for bl.a. bergirisk. Rødberget neset tiltrekker seg mange arter. Dette inkluderer fugler som svømmer nær fjæra når de beveger seg mellom buktene. Mange fugler raster også på neset.

Fjæreområdene inkluderer særlig viktige næringssøksområder ved utløpet av Prestelva og langs Fenstadvjæra – Bekkenfjæra. Disse områdene inneholder gode næringssøkshabitater for mange arter, og de har svært viktige funksjoner for vår- og høsttrekkende fugler til/fra nordlige hekkeområder.

Nærliggende dyrkamark er viktige bufferområder til fjæra og Prestbukta. Det foregår også mye utveksling av fugler mellom Prestbukta og Grønningsbukta, ved flukt direkte mellom buktene. Nærområdene på dyrkamarka er i tillegg buffer-næringssøksområder til fjærene og bukta (oversikt over landskap og nærområder, se også **Bilde 1**).

Bilde 11. Fjære- og gruntvannsområdene i Prestbukta som viser de beste fugleområdene i bukta. Rødberget øverst til venstre, Bekkenfjæra og Fenstadfjæra øverst i midten, Prestelvas utløp og Ørafjæra til høyre, og Reinsfjæra nederst til venstre, alle meget rike fugleområder. Foto: © Ole Reitan

5.2 Sjøområdene

Gruntvanns-områdene brukes særlig mye av ender og måker (**Tabell 12**) på næringssøk, i flokker av svært ulike størrelser. Tallmessig dominerer ærfugl og tidvis også sjøorre. Rastende stokkandflokker ligger i blant også på gruntvannsområdene, og beveger seg mellom fjæresonene, dyrka mark og gruntvannsområdene. Siland og storskarv bruker også gruntvannsområdene til næringssøk.

Dypere sjøområder er i mindre grad registrert brukt av fugler (**Tabell 12**). Stort sett er bare dykkender som ærfugl, sjøorre og havelle registrert i områder med dypere sjø. I tillegg observeres med ujevne mellomrom rastende flokker med stokkand. Trolig skyldes det lave observasjonsantallet på fugler lengre ut at disse vanskelig lar seg se og/eller artsbestemme på lang avstand. Betydningen av de dypere sjøområdene for fugler er derfor trolig større enn det registreringer på artsobservasjoner.no viser per i dag.

Bilde 12. Fjæreområdene ved Prestelvas utløp til venstre. Dyrkamarka ovenfor fjæra er meget viktig som bufferområder til fjære- og gruntvannsområdene i Prestbukta. Fuglene i fjæra benytter dyrkamarka særlig mye som raste- og næringssøksområder under trekket, når det er flo sjø i bukta. Foto: © Ole Reitan

Bilde 13. Fjæra inneholder ulike soner fra tangbelter og opp mot fjærekantene ved flo sjø og mot skog eller dyrkamark ovenfor. Mange fugler bruker vekselvis områder i fjæra og tilstøtende biotoper og naturtyper. Her fra Slakken mot vest. Foto: © Ole Reitan

6 Funndata av andre organismer

Som en del av dette prosjektet er det innlagt mange nye registreringer på artsobservasjoner.no av tidligere ikke registrerte eller upubliserte data, også av mange andre organismegrupper enn fugler. Det redegjøres her kort for flere grupper.

6.1 Pattedyr

6.1.1 SJØPATTEDYR

6.1.1.1 Nise

Fra og med 1973 til og med 2015 er det registrert 13 niseobservasjoner på artsobservasjoner.no i Rødberget marine verneområde. Av disse er ni fra Prestbukta-Rødberget og fire fra Grønningsbukta. Informasjon fra lokale informanter tyder imidlertid på at det regelmessig er observert nise i hele området, og at arten er kraftig underregistrert på artsobservasjoner.no. Så langt er bare noen få observasjoner innlagt i artsobservasjoner.no. Det bør oppfordres til alle å registrere observasjoner, og en bør tilstrebe at observasjoner blir innlagt så spesifisert på lokalitet som mulig. Nise er observert både i grunne sjøpartier, nær fjæra, og på dypere deler av bukta, og det er sett opptil 10 individer samtidig.

6.1.1.2 Andre hvalarter

Spekkhogger: En gang imellom observeres det også spekkhogger i Prestbukta. Det ble bl.a. sett to spekkhoggere i bukta i juni 2015, svømmende fra utenfor Slakken og i retning skipsleia sørøst for Rødberg.

Grindhval: Det foreligger én observasjon av grindhval innlagt på artsobservasjoner.no, utenfor Rødberget i juli 2015. Det ble også observert en stor flokk i fjorden i april 2010 (se for eksempel: <http://www.nrk.no/trondelag/-over-hundre-hvaler-i-fjorden-1.7071182>), som bl.a. ble sett svømme utover mot Rødberget (Arne Reitan, pers.medd.). Det finnes også rapporter om grindhval fra august 2010.

6.1.1.3 Steinkobbe

Lokale personer rapporterer at de jevnlig ser steinkobbe i området, men bare én observasjon fra februar 2012 er så langt innlagt på artsobservasjoner.no.

6.1.1.4 Havert

Det foreligger én observasjon av havert på Artskart/artsobservasjoner.no. Denne ble sett fra Kriken, øst for Prestbukta, i 1994. Dette er en indikasjon på at arten kan finnes i området, i alle fall periodevis.

6.1.2 SEMIAKVATISKE PATTEDYR

6.1.2.1 Oter (VU)

Det foreligger 24 observasjoner av oter fra Rødberget marine verneområde på artsobservasjoner.no, fra 1973 til og med 2015. Av disse er fem fra Grønningsbukta og 19 fra Prestbukta. Alle fra Prestbukta er sett i området Slakken - Reitan. Oter er sannsynligvis generelt underrapportert. Imidlertid er observasjonene også et uttrykk for at den mest tallrike og viktigste forekomsten av oter synes å være de tilstøtende områdene til Prestbukta i øst, særlig langs sjønære arealer fra Slakken gjennom skogområdet Berga og videre mot Vemundstad i øst.

Forekomstene av oter i Prestbukta har vært gode, i alle fall siden 1950-tallet. Observasjonene av oter har generelt økt de siste tiårene. Dette kan være et uttrykk for økning i bestand, uten at det er mulig å si noe sikkert. Oter er rapportert sett langs fjæra og på grunn sjø i hele Prestbukta. Oter er også ofte

observert vestover fra Rødberget mot Brødreskift. Den bruker arealer opptil flere hundre meter fra sjøen. Det yngler mange par oter i Prestbukta og tilstøtende arealer.

6.1.2.2 Mink

Det er per 31.12.2015 kun innlagt to eldre observasjoner av mink i Rødberget marine verneområde på artsobservasjoner.no, begge er fra samme aprildag i 1976. Dette er en kraftig underrapportering. Det finnes mink i og nær fjæra, antakeligvis i hele området, men de kan variere i antall. Dette er trolig kun et tydelig eksempel på at antall registrerte observasjoner er langt lavere enn antall faktiske observasjoner av arten. Slike avvik er trolig langt større for en vanlig art, som i tillegg er lite spennende å registrere.

6.1.3 TERRESTRISKE PATTEDYR

Terrestriske pattedyr omfatter her arter som er sett i fjæra, og som vanligvis ikke beveger seg ut i vannet. Oversikten er ikke fullstendig, men gir en indikasjon på arter som bruker fjæra regelmessig.

Rødrev er registrert trålende langs fjæra på næringssøk både i Prestbukta og Grønningsbukta. Rev som har hi mer enn én kilometer fra fjæra, er observert på næringssøk i Prestbukta.

Både **røyskatt**, **snømus** og **grevling** er registrert langs fjæra ved Slakken-Reitan. Røyskatt og snømus tråler gjerne langs steinete partier. Også disse pattedyrartene er nok så langt underregistrert på artsobservasjoner.no.

Det foreligger også registrerte observasjoner av andre pattedyrarter i fjæra, som for eksempel **ekorn**, **rådyr** og **elg**. Disse bruker trolig fjæra først og fremst til forflytning. Rådyr beiter også langs fjæra.

Bilde 14. Prestbukta sett fra Reitan mot vest viser gruntvannsområdene. Prestelvas utløp til høyre. Fjæra benyttes også av mange pattedyrarter. Foto: © Ole Reitan

6.2 Fisk

Det er tidligere publisert oversikter over fiskearter i fjorden (Storm, 1884), men det er ikke her foretatt en gjennomgang av alle tidligere publiserte oversikter over fisker og andre marine organismer i Prestbukta. Det gis i det følgende bare en beskrivelse av de forekomster som nå er innlagt på artsobservasjoner.no i forbindelse med dette prosjektet. Listen nedenfor er derfor et tillegg til tidligere publisert informasjon.

I denne prosessen er det også dukket opp opplysninger om at det fins flere kilder og dataregistreringer ført av enkeltpersoner over mange år, blant annet fisker fått på garnfangster og laksenøter. Det har ikke lyktes å finne fram til hvor disse befinner seg.

Interessen for fritidsfiske har lenge vært stor på Prestbukta. På 1970-1980-tallet ble det fisket fra opptil 20 båter samtidig på sjøen på kveldstid. Særlig sild tiltrakk seg mange båter samtidig.

Fisker registrert på artsobservasjoner.no fra Prestbukta – Rødberget er omtalt i **Vedlegg 6**.

6.3 Bløtdyr

Det er nå også lagt inn mange nye funn av marine snegler på artsobservasjoner.no. Disse kommer i tillegg til tidligere innlagte funn fra bl.a. NTNU Vitenskapsmuseet. Se **Vedlegg 7** for en total oversikt over marine snegler registrert i Rødberget marine verneområde til og med 2015.

7 Referanser

Kilder utenom skriftlig litteratur:

Artsdatabanken. 2015. Artskart 1.6. Søk foretatt januar-mars 2016 (<http://artskart.artsdatabanken.no>).

Artsdatabanken. 2015. Artsobservasjoner. Søk foretatt januar-mars 2016 (<https://www.artsobservasjoner.no>).

Referert litteratur:

- Brekke, E., Johnsen, G. H., 2013. Risikovurdering av utslipp ved oppdrettslokaliteten Rødberg i Rissa kommune for marine verneverdier og biologisk mangfold., Rådgivende Biologer AS Rapport, Vol. 1778, pp. 28.
- Brødreskift, A., 2010. Fuglelivet på Stadsbygd., Stadsbygd, pp. 23.
- Follestad, A., Aarrestad, P. A., Myklebost, H., Reitan, O., 2013. Naturtypekartlegging og forekomst av fugler i Brekstadfjæra, Innstrandfjæra og Neslandfjæra i Ørland og Bjugn kommuner., NINA Rapport, Vol. 1004, pp. 1-71.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, 2015. Utkast Forvaltningsplan for Rødberg marine verneområde, Rissa kommune. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag Trondheim.
- Henriksen, S., Hilmo, O. r., 2015. Norsk rødliste for arter 2015. . Artsdatabanken, Norge, pp. 1-193.
- Miljødirektoratet, 2013. Rødberg. http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Vann_og_hav/Marin-forvaltning/Marint-vern/Marin-verneplan/Omradebeskrivelser/Rodberg/. Miljødirektoratet, Trondheim.
- Reitan, O., 1994. Buvikfjæra som fuglehabitat. NINA Oppdragsmelding 324, 1-32.
- Skarpaas, O., Stabbetorp, O., Bakkestuen, V., 2014. Vurdering av populasjonsendringer på grunnlag av artsfunn. Norsk institutt for naturforskning, Trondheim, pp. 36 pp.
- Storm, V., 1884. Bidrag til kundskab om Throndhjemsfjordens fauna. V. Om de i fjorden forekommende fiske. K. norske Vidensk. Selsk. Skr. 1883, 1-48.

Vedlegg

Vedlegg 1 – Tilråding vernekart Rødberget marine verneområde (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag september 2015/Miljødirektoratet april 2016).

Vedlegg 2 – Oversiktskart Stadsbygd sør.

Vedlegg 3 – Oversiktskart Prestbukta.

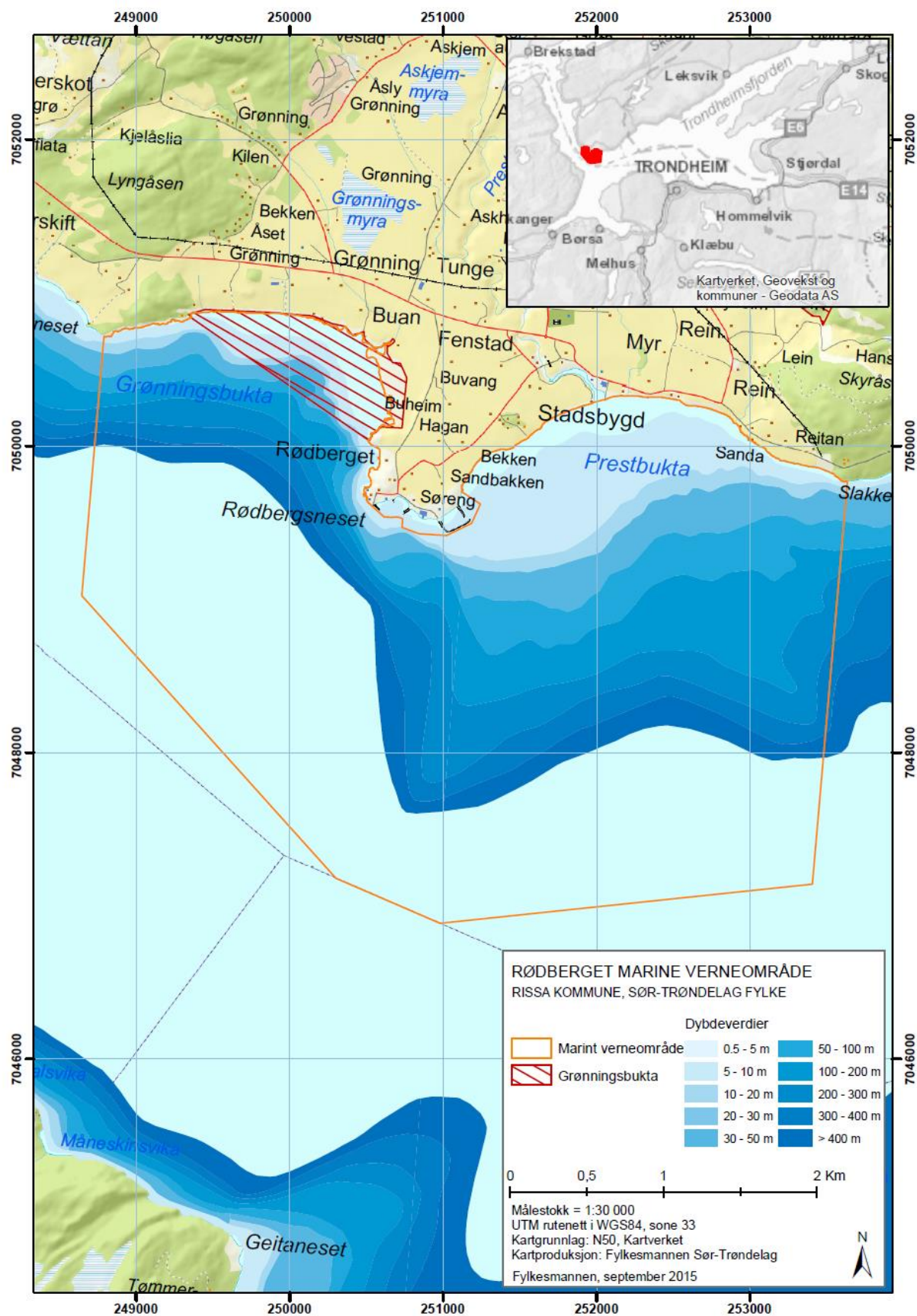
Vedlegg 4 – Prestbukta tabell med inndeling i områder.

Vedlegg 5 – Prestbukta – Rødberget fugleartsliste.

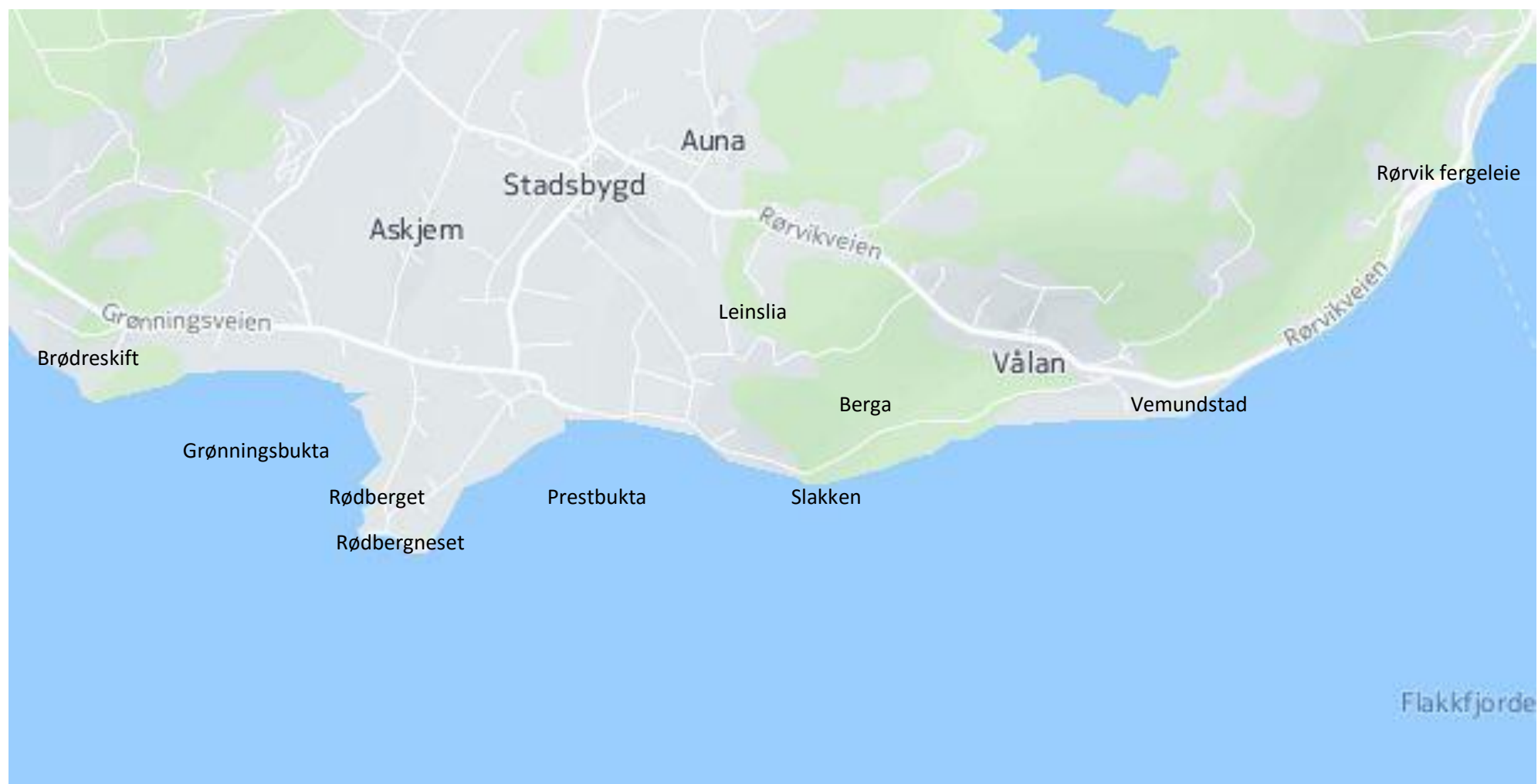
Vedlegg 6 – Prestbukta – Rødberget registrerte fisker på artsobservasjoner.no

Vedlegg 7 – Marine snegler Rødberget marine verneområde.

Vedlegg 1. Tilråding vernekart Rødberget marine verneområde (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag september 2015/Miljødirektoratet april 2016).

Vedlegg 2. Oversiktskart Stadsbygd sør.

Vedlegg 3. Oversiktskart Prestbukta

Vedlegg 4. Prestbukta inndeling (i analyser for geografisk fordeling brukes maksimalt de 9 enkeltområdene). Hvert enkeltområde inneholder enkeltlokaliteter, disse har samme navn som er brukt på registreringer i Artsobservasjoner.no og Artskart, uttatt januar-februar 2016.

OMRÅDE	Enkeltområde		Samling
0	Prestbukta, Stadsbygd	Hele bukta, ikke identifisert nærmere	Artsobservasjoner (NOF)
	Prestbukta	Hele bukta, ikke identifisert nærmere, to lokaliteter	Artsobservasjoner (NOF)
	Prestbukta	Hele bukta, ikke identifisert nærmere	SEAPOP (NINA)
	Stadsbygd	Hele bukta, ikke identifisert nærmere	SEAPOP (NINA)
1	Rødberg	Hele odden, inkludert høyden, landareal (Rødberg havn)	
	Raudberget	Bukta ved gården Rødberget, NV-område på Rødberget	Artsobservasjoner (NOF)
	Rødberg, Stadsbygd	I Rødberg havn	Artsobservasjoner (NOF)
	Rødberget	I Rødberg havn	Artsobservasjoner (NOF)
	Rødberg gamle kai	I Rødberg havn	Artsobservasjoner (NOF)
	Rødberg	På høyden	Fuglevennen (Miljølære.no)
	utm25_32v_0525_7025	Øst for gården Rødberget (2 trane-obs.)	Samling Import hos GBIF-noder utenfor Norge
	Rødberg, Stadsbygd	Øst for gården Rødberget	Artsobservasjoner (NOF)
2	Rødbergneset	Fra gamle Rødberg kai og østover til Sandbakkfjæra, fjære	
	Rødbergneset, Stadsbygd	Fra ytterst på molo, Rødberg havn	Artsobservasjoner (NOF)
	Bekkjaneset	Ytterste, sørøstligste punkt på neset	Artsobservasjoner (NOF)
	Sandbakken båthavna	Småbåthavna	Artsobservasjoner (NOF)
	Småbåthavna, Rødberg	Småbåthavna	Artsobservasjoner (NOF)
	Sandbakken	Mellom gården og fjæra	Artsobservasjoner (NOF)
	Rødberg, innløp havna	Øst for småbåthavna	Artsobservasjoner (NOF)
	Rødberg - sjø sørøst	Sjøområder sørøst for Rødbergneset	Artsobservasjoner (NOF)
3	Fjærene Sandbakken-Fenstad	Bløtbunnsfjærene vest for elveutløpet	
	Bekkenfjæra	Bløtbunnsfjære fra Sandbakken til Torshaugen	Artsobservasjoner (NOF)
	Bekken	Mest dyrkamark	Artsobservasjoner (NOF)
	Fenstad	Mest dyrkamark	Artsobservasjoner (NOF)
	Bekken – Fenstad	Dyrkamark etc. nedenfor Torshaugen	Artsobservasjoner (NOF)
	Fenstadfjæra	Bløtbunnsfjære fra Torshaugen til elveutløpet	Artsobservasjoner (NOF)
	Fenstad	Dyrkamark, på gården Fenstad	Artsobservasjoner (NOF)
	utm25_32v_0550_7025	På gården Fenstad (3 trane-obs.)	Samling Import hos GBIF-noder utenfor Norge

4	Utløp Prestelva	Elva med utløpet slik det framstår på lavvann	
	utløp Prestelva, Stadsbygd		Artsobservasjoner (NOF)
	Museet Kystens Arv, Stadsbygd	Observasjoner fra Museumsområdet	Artsobservasjoner (NOF)
	Prestelva ved amfiet	Observasjoner nederst i elva	Artsobservasjoner (NOF)
	Prestelva – elvekantskog	Skogen langs elva	Artsobservasjoner (NOF)
	Prestelva ved Prestegården	Observasjoner nederst i elva	Artsobservasjoner (NOF)
	Prestegårdshagen	I og ved hagen	Artsobservasjoner (NOF)
	Museet Kystens Arv ovanfor vegen	Inkluderer ender	Artsobservasjoner (NOF)
	Museet Kystens Arv, Stadsbygd	Inkluderer ender og vadefugler	Artsobservasjoner (NOF)
5	Fjærene Øra-Reitan	Fjærene fra Øra/Brovold til Reitan	
	Klokkarøra	Fjærearealer Øra	Artsobservasjoner (NOF)
	Øra – åker	Dyrkamark vadefugler	Artsobservasjoner (NOF)
	Brovold-fjæra	Fjærearealer utenfor Brovold	Artsobservasjoner (NOF)
	Myrsøra	Fjærearealer Øra	Artsobservasjoner (NOF)
	Øra-fjæra	Fjærearealer utenfor Mortenbakken	Artsobservasjoner (NOF)
	Mortenbakken	Ovenfor fjæra	Artsobservasjoner (NOF)
	Reinsfjæra	Fjærearealer utenfor Rein (Reinssjøen)	Artsobservasjoner (NOF)
	Bakkennausta	Fjærearealer utenfor Rein (Reinssjøen)	Artsobservasjoner (NOF)
	Rein-naustene	Fjære Rein	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitan, naustet	Fjære Rein-Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitan-naustet	Fjære Rein-Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	Sanda fjæra	Fjærearealer ved Sann	Artsobservasjoner (NOF)
	Sandafjøra	Fjærearealer ved Sann	Artsobservasjoner (NOF)
	Sann-fjæra	Fjærearealer ved Sann	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitan-fjæra, Stadsbygd	Fjærearealer ved Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	reitanfjøra nedom gården	Fjærearealer ved Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitan, fjæra (flere)	Fjærearealer ved Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitanfjæra	Fjærearealer ved Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitan - fjærekant	Kantsonen mellom fjæra og dyrkamarka, busker og trær	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitan, kornåker nedom vegen	På dyrkamarka ovenfor fjæra, Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	reitanfjøra mellom slakken og innmark	Fjærearealer ved Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	Slakken – skogkant	På dyrkamarka ovenfor fjæra, Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitan, Stadsbygd	Ikke identifisert nærmere	Artsobservasjoner (NOF)

6	Slakken		
	Slakken-fjæra	Fjærearealer på vestsida av neset Slakken	Hittil ikke brukt
	Slakken, fjæra	Fjærearealer på vestsida av neset Slakken	Artsobservasjoner (NOF)
	Slakkråa	Fjære, og skog/beite, Slakken	Artsobservasjoner (NOF)
	Slakken-bergene	Strandberg på Slakken	Artsobservasjoner (NOF)
	Slakken-bergene øst	Strandberg Slakken øst	Artsobservasjoner (NOF)
	Bjynnafjurru	Fjære litt øst for Slakken	Artsobservasjoner (NOF)
	Slakken	Representerer et vidt område, mange observasjoner	Artsobservasjoner (NOF)
	slakken, ved stor gravrøys	Strandberg Slakken	Artsobservasjoner (NOF)
7	Gruntvassområde V	Gruntvassområder vest for forlengelsen av elveutløpet	
	Prestbukta – grunn sjø Fenstad	Sjøarealene utenfor Torshaugen - Fenstad	Artsobservasjoner (NOF)
8	Gruntvassområde Ø	Gruntvassområder øst for forlengelsen av elveutløpet	
	Reinsjøen	Sjøarealene utenfor Rein	Artsobservasjoner (NOF)
	Reins – sjøen	Sjøarealene utenfor Rein	Artsobservasjoner (NOF)
	Prestbukta - grunn sjø øst	Sjøarealene midt i dette området	Artsobservasjoner (NOF)
	Utenfor Reitan-kaia	Sjøarealene utenfor Reitan-kaia	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitansjøen	Sjøarealene utenfor Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitan – sjøen	Sjøarealene utenfor Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitan – sjøen 2	Sjøarealene utenfor Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
	Reitan-sjøen, Stadsbygd	Sjøarealene utenfor Reitan	Artsobservasjoner (NOF)
9	Dypvassområdene	Utenfor 10 m dybde	
	Prestbukta – dyp sjø vest	Sjøarealer sørvest for elveutløpet	Artsobservasjoner (NOF)
	Prestbukta – dyp sjø øst	Sjøarealer sørøst for elveutløpet	Artsobservasjoner (NOF)

Vedlegg 5. Alle registrerte fuglearter i Prestbukta-Rødberget fram til og med 2015, totalt for alle enkeltlokaliteter på artsobservasjoner.no. Alfabetisk sortert. Antall observasjoner registrert på artsobservasjoner.no fram til og med mars 2016.

Norsk Navn	Antall		
alke	14	gråspett	17
alkekonge	5	gråspurv	120
bergand	11	gråtrost	111
bergirisk	27	gulerle	2
bjørkefink	16	gulsanger	3
blåmeis	161	gulspurv	141
blåstrupe	2	hagesanger	6
bokfink	131	haukugle	1
brunnakke	3	havelle	181
brunsisik	5	havørn	250
brushane	17	heilo	23
buskskvett	1	heipiplerke	1
bydue	1	hettemåke	134
dompap	109	horndykker	3
dvergfalk	3	hvitkinngås	3
dvergsnipe	1	hvitvingesvartterne	4
dvergspett	15	hønsehawk	5
enkeltbekkasin	1	islom	1
fiskemåke	259	jernspurv	44
fjellvåk	1	jerpe	13
fjæreplytt	33	kaie	21
flaggspett	129	kanadagås	11
fossekall	5	kattugle	10
fuglekonge	119	kjernebiter	1
furukorsnebb	6	kjøttmeis	197
gjerdesmett	66	knoppsvane	5
gjøk	8	kongeørn	3
gluttsnipe	6	konglebit	9
grankorsnebb	40	kornkråke	9
granmeis	131	kortnebbgås	4
gransanger	93	krikkand	7
gravand	68	krykkje	6
grønlandsmåke	4	kråke	172
grønnfink	118	kvartbekkasin	1
grønnsisik	82	kvinand	140
grønnspekk	43	laksand	6
grønnstilk	1	lappspove	5
gråfluesnapper	5	linerle	109
grågås	26	lomvi	2
gråhegre	197	løvmeis	27
gråmåke	239	løvsanger	32
gråsisik	61	låvesvale	67
		makrellterne	62

munk	34	stillits	7
myrsnipe	25	stjertand	3
måltrost	42	stjertmeis	9
nøttekråke	7	stokkand	321
nøtteskrike	58	storlom	17
orrfugl	6	storskarv	265
pilfink	57	storspove	62
polarmåke	1	strandsnipe	63
polarsisik	1	stripegås	1
polarsnipe	7	stær	133
praktærfugl	1	svartand	82
ravn	108	svartbak	179
ringdue	70	svarthvit fluesnapper	22
ringgås	6	svartmeis	120
ringtrost	1	svartspett	13
rugde	6	svarttrost	123
rødnebbterne	15	såerle	1
rødstilk	66	taksvale	16
rødstjert	3	teist	17
rødstrupe	113	temmincksnipe	3
rødvingetrost	46	tjeld	246
sandlo	36	toppdykker	2
sandløper	2	toppmeis	115
sandsvale	4	toppskarv	2
sanglerke	41	tornirisk	3
sangsvane	12	tornsanger	20
sidensvans	19	trane	21
siland	275	trekryper	54
sildemåke	39	trepplerke	3
sivsanger	1	tretåspett	3
sivspurv	2	tundragås	1
sjøorre	208	tundralo	13
skjære	54	tundrasnipe	1
skjærpiplerke	36	tyrkerdue	2
skogsnipe	2	tyvjo	21
smålom	24	tårnfalk	14
småspove	26	tårnseiler	21
snøspurv	14	vandrefalk	2
sothøne	1	varsler	7
spettmeis	203	vintererle	1
spurvehauk	32	vipe	78
spurveugle	2	ærfugl	651
steinskvett	14	SUM	8696
steinvender	6		

Vedlegg 6. Fisk registrert for Prestbukta – Rødberget på artsobservasjoner.no. Følgende arter er nå registrert på artsobservasjoner.no per utgangen av 2015.

Familie	Fiskeart	Antall obs.	Kommentar vedrørende utbredelse
Rødhaifamilien <i>Scyliorhinidae</i>	Hågjel	1	Hågjel er funnet og registrert på artsobservasjoner.no, uklart hvor vanlig den er.
Pigghåfamilien <i>Squalidae</i>	Pigghå		På 1950- og 1960-tallet ble det tatt en del pigghå på seigarn. Disse ble benyttet som gjødsel under epletrærne (meddelt via Arne Reitan).
Sildefamilien <i>Clupeidae</i>	Sild	2	Sild er til tider vanlig å fiske, særlig utover sommeren og høsten. Sannsynligvis også på forsommeren (Arne Reitan, pers.medd.)
Laksefamilien <i>Salmonidae</i>	Laks	3	Laks ble fisket mye på kilnøter fram til 1980-tallet. Det skal finnes statistikk over fiskeresultater av laks i Prestbukta, men det har ikke lyktes å oppdrive denne.
	Ørret	2	Tidligere ble det fisket en del etter ørret med flytegarn. Forbud mot fiske med flytegarn ble regulert i Lov om laksefisk og innlandsfisk mv fra 1992. Antakeligvis fiskes det i dag lite sjøørret (Arne Reitan, pers.medd.).
Horngjelfamilien <i>Belonidae</i>	Horngjel		Horngjel er fått på garn i Prestbukta (Arne Reitan, pers.medd.)
Stingsildfamilien <i>Gasterosteidae</i>	Tangstikling	2	Tangstikling finnes i fjæresonen
Skolestfamilien <i>Macrouridae</i>	Skolest		På 1980-tallet ble det foretatt et prøvefiske av skolest av Sverre og Gunnar Bakken i området utenfor Rødberg og østover (meddelt via Arne Reitan).
Torskefamilien <i>Gadidae</i>	Lyr	19	Lyr fiskes ofte, både på garn, sluk og ved dorging
	Sei	11	Sei fiskes ofte, på garn, sluk og ved dorging. Seien opptrer ofte i store stimer utover sommeren og høsten (Arne Reitan, pers.medd.)
	Hyse	9	Hyse fiskes ofte, både på garn, sluk og ved dorging
	Torsk	35	Torsk fiskes ofte, både på garn, sluk, ved dorging.
	Sypike	8	Det er fått sypiker mange ganger på garn.

	Lange	2	Lange er fisket jevnlig.
	Brosme		Brosme er så langt ikke registrert på artsobservasjoner.no. Verdensrekorden i fiske etter Brosme med sportsfiskeutstyr ble tatt utenfor Trolla 2015, 17,3 kg. Brosme er en vanlig og fåtallig fisk (Arne Reitan, pers.medd.).
	Hvitting		Hvitting er så langt ikke registrert på artsobservasjoner.no. Den er fåtallig, men tas på sluk i området på sommeren (Arne Reitan, pers.medd.).
Skjellbrosmefamilien <i>Phycidae</i>	Femtrådet tangbrosme	1	Femtrådet tangbrosme er funnet i fjæra, nederst i tidevannssonen, blant tangbevokste steiner.
Leppefisker <i>Labridae</i>	Bergnebb	3	Bergnebb er fisket regelmessig, særlig med finmaskete garn. Den blir dessuten regelmessig funnet i andre fiskers mageinnhold.
	Berggylt	2	Berggylt er fisket mer regelmessig, særlig med finmaskete garn
	Blåstål/rødnebb		Det fins ikke registreringer av blåstål/rødnebb på artsobservasjoner.no, men den finnes i Prestbukta og er tidligere tatt på trollgarn (Arne Reitan, pers.medd.).
	Makrell	2	Makrell er ikke registrert så langt på artsobservasjoner.no, men dette skyldes trolig kraftig underrapportering. Utover sommeren kommer makrellen innover fjorden i store stimer, og den fiskes fra august og utover høsten. Den har vært mye mer tallrik i senere år enn hva den var tidligere år (Arne Reitan, pers.medd.).
Makrellfamilien <i>Scombridae</i>			
Steinbitfamilien <i>Anarhichadidae</i>	Gråsteinbit	7	Gråsteinbit er i perioder fisket relativt ofte.
Tangsprellfamilien <i>Pholidae</i>	Tangsprell	1	Tangsprell finnes i fjæra, i tidevannssonen, blant tangbevokste steiner.
Breiflabbfamilien <i>Lophiidae</i>	Breiflabb	4	Breiflabb er fisket uregelmessig. Den er fått både på garn og snøre, oftest yngre eksemplarer (Arne Reitan, pers.medd.).
Uerfamilien <i>Scorpaenidae</i>	Vanlig uer		På Artskart og artsobservasjoner.no ligger det per 31.12.2015 ingen observasjoner inne fra området. Imidlertid vet man lokalt at området nær de sentrale korallforekomstene også er gode fiskeplasser for uer. Det er fisket uer ved Rosshålan, vest for Brødreskift, og utenfor/ østenfor Rødberneset. Den fiskes på dypt vann. Trolig er det blitt mindre av den i senere år (Arne Reitan, pers.medd.).
Knurrfamilien <i>Triglidae</i>	Knurr		Knurr er fått på garn i Prestbukta (Arne Reitan, pers.medd.)

Ulkefamilien <i>Cottidae</i>	Vanlig ulke		Vanlig ulke er fått på garn i Prestbukta (Arne Reitan, pers.medd.)
Rognkjeksfamilien <i>Cyclopteridae</i>	Rognkjeks	2	Rognkjeks tas i blant på garn. Både rognkall og rognkjeks er vanlig fangst i laksenota (Arne Reitan, pers.medd.).
Flyndrefamilien <i>Pleuronectidae</i>	Sandflyndre	4	Sandflyndre fås regelmessig på garn nær land.
	Lomre	18	Lomre fås regelmessig på garn nær land.
	Rødspette	2	Rødspette fås regelmessig på garn nær land.
	Skrubbe	1	Skrubbe fås regelmessig på garn nær land.
	Kveite		Kveite er ikke registrert så langt på artsobservasjoner.no. Kveite fiskes på større dyp i fjorden. Yngre/mindre eksemplarer av kveite er også fisket i selve Prestbukta, men er sjelden over 3-4 kg. Kveite er også vanlig fangst i laksenøter. Det skal på 1960-tallet være tatt en kveite på 60 kg i laksnøt ved Reitan-Slakken (meddelt via Arne Reitan).

Vedrørende fritidsfiske: Generelt er det **sei, torsk og hyse** som utgjør den største mengden av fisk som tas i forbindelse med fritidsfiske. Om sommeren utgjør også **makrell** og **sild** vesentlige innslag (Arne Reitan, pers.medd.).

I løpet av de siste 2 årene har det vært fiske etter leppefisk og rognkjeks til bruk i havbruksnæringen. Det er fisket med teiner helt inntil land langs Slakken/Reitanfjæra og helt inntil havnene på Rødberg (langs moloene) (Arne Reitan, pers.medd.).

Vedlegg 7. Marine snegler registrert i Rødberg marine verneområde, i Artskart/artsobservasjoner.no, til og med 2015.

Orden	- norsk navn	Familie	-norsk navn	Art vitenskapelig navn	Author	Art norsk navn
Acteonoidea		Actionidae		Acteon tornatilis	(Linnaeus, 1758)	-
Buccinoidea		Buccinidae		Buccinum undatum	(Linnaeus, 1758)	Kongsnegl
Buccinoidea		Buccinidae		Colus gracilis	(da Costa, 1778)	-
Buccinoidea		Buccinidae		Neptunea despecta	(Linnaeus, 1758)	Neptunsnegl
Buccinoidea		Nassariidae		Nassarius incrassatus	(Ström, 1768)	Nettsnegl
Cancellarioidea		Cancellariidae		Admete viridula	(O. Fabricius, 1780)	-
Cephalaspidea	Boblesnegler	Cylichnidae		Cylichna alba	(Brown, 1827)	-
Cephalaspidea	Boblesnegler	Scaphandridae		Scaphander lignarius	(Linnaeus, 1758)	-
Cerithioidea		Cerithiidae		Bittium reticulatum	(da Costa, 1778)	Dvergtårnsnegl
Conoidea		Conidae		Spirotropis monterosatoi	(Locard, 1897)	ikke i navnedatabasen ----
Conoidea		Conidae		Typhlomangelia nivalis	(Lovén, 1846)	-
Fissurelloidea		Fissurellidae		Emarginula crassa	J. Sowerby, 1813	Korallhjelmnegl
Fissurelloidea		Fissurellidae		Emarginula fissura	(Linnaeus, 1758)	Hjelmsnegl
Fissurelloidea		Fissurellidae		Puncturella noachina	(Linnaeus, 1771)	Nøkkelhullsnegl
Littorinoidea		Littorinidae		Lacuna pallidula	(da Costa, 1778)	-
Littorinoidea		Littorinidae		Lacuna vincta	(Montagu, 1803)	Tarestilksnegl
Littorinoidea		Littorinidae		Littorina littorea	(Linnaeus, 1758)	Storstrandsnegl
Littorinoidea		Littorinidae		Littorina obtusata	(Linnaeus, 1758)	Buttstrandsnegl
Littorinoidea		Littorinidae		Littorina saxatilis	(Olivi, 1792)	Steinsnegl
Littorinoidea		Skeneopsidae		Skeneopsis planorbis	(O. Fabricius, 1780)	-
Lottioidea		Lepetidae		Lothia fulva	(O. F. Müller, 1776)	-
Lottioidea		Lepetidae		Lepeta caeca	(O. F. Müller, 1776)	-
Lottioidea		Lottiidae		Tectura testudinalis	(O. F. Müller, 1776)	Skilpaddesnegl
Lottioidea		Lottiidae		Tectura virginea	(O. F. Müller, 1776)	Jomfrusnegl
Muricoidea		Muricidae		Boreotrophon clavatus	(Sars G.O. 1878)	-
Muricoidea		Muricidae		Nucella lapillus	(Linnaeus, 1758)	Purpurnegl
Muricoidea		Muricidae		Trophonopsis barvicensis	(Johnston, 1825)	-
Naticoidea		Naticidae	Boresnegler	Amauropsis islandica	(Gmelin, 1791)	-
Naticoidea		Naticidae	Boresnegler	Cryptonatica affinis	(Gmelin, 1791)	-
Notaspidea		Pleurobranchidae		Berthella sideralis	Lovén, 1846	-
Nudibranchia	Nakensnegler	Aeolidiidae		Aeolidia papillosa	(Linnaeus, 1761)	-
Nudibranchia	Nakensnegler	Chromodorididae		Cadlina laevis	(Linné, 1767)	-
Nudibranchia	Nakensnegler	Dendronotidae		Dendronotus frondosus	(Ascanius, 1774)	-
Nudibranchia	Nakensnegler	Dorididae		Doris nobilis	Odhner, 1907	-
Nudibranchia	Nakensnegler	Dorididae		Doris pseudoargus	Rapp, 1827	-
Nudibranchia	Nakensnegler	Flabellinidae		Flabellina verrucosa	(M. Sars, 1829)	-
Nudibranchia	Nakensnegler	Onchidorididae		Acanthodoris pilosa	(Abildgaard in Müller, 1789)	-
Nudibranchia	Nakensnegler	Onchidorididae		Onchidoris muricata	(Müller, 1776)	-
Patelloidea		Patellidae		Ansates pellucida	(Linnaeus, 1758)	Blåsnegl
Patelloidea		Patellidae		Patella vulgata	Linnaeus, 1758	Albusnegl
Pyramidelloidea		Pyramidellidae		Chrysallida interstincta	(J. Adams, 1797)	-
Pyramidelloidea		Pyramidellidae		Eulimella scillae	(Scachi, 1835)	-
Rissooidea		Hydrobiidae		Hydrobia sp.		-
Stromboidea		Aporrhaidae		Aporrhais pespelecani	(Linnaeus, 1758)	Pelikanfotsnegl
Triphoroidea		Cerithiopsidae		Laeocochlis sinistratus	(Nyst, 1835)	-
Trochoidea		Trochidae		Gibbula cineraria	(Linnaeus, 1758)	Glattkjeglesnegl
Trochoidea		Trochidae		Gibbula tumida	(Montagu, 1803)	Trappekjeglesnegl
Trochoidea		Trochidae		Margarites groenlandicus	(Gmelin, 1791)	-
Trochoidea		Trochidae		Margarites helacinus	(Phipps, 1774)	Sølvsnegl
Velutinoidea		Triviidae		Trivia arctica	(Pulteney, 1799)	Kaffebønne
Velutinoidea		Velutinidae		Velutina velutina	(O. F. Müller, 1776)	-

Abc Natur Rapport 1

ISSN: 2464-3521

ISBN: 978-82-8367-000-4

Abc natur AS

Postadresse: Østre Berg 11, NO-7050 Trondheim

Organisasjonsnummer: 816 545 382

<http://www.abcnatur.no>